The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone, EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, MARCH 22, 1958.

LATVIJA AMERIKĀ

24./665 n-rs. SESTDIEN, 1958. G. 22. MARTĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vilsiņa, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60; rekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

CHRUŠČEVAM SAV. VALSTIS NEREDZĒT

VALDĪBU GALVU KONFERENCEI VAŠINGTONA IETEIC ŽENĒVU

VAŠINGTONA „KATRĀ VIETĀ UN KATRĀ LAIKĀ" UZ VALDĪBU GALVU KONFERENCI SANĀKT IEDEGUSAM CHRUŠČEVAM PASKAIDRO, KA SAV. VALSTIS NAV PIEMĒROTA VIETA KOMŪNISTU IECERĒTĀM SARUNĀM.

Vašingtonā. Nav līdzējušas ne Bulgāņina vēstules, nedz Chruščeva gatavība braukt „kaut vai" uz Vašingtonu, nedz arī sūtņa Menšikova medaiņie smaidi — padomju valdības galvām Sav. Valstis neredzēt.

Deklarējot savu galīgo nostāju valdību galvu sarunu jautājumā, Vašingtona šī gada 19. martā paziņoja, ka Sav. Valstis nav piemērota vieta augšminētai konferencei un ka amerikāņu izvēle būtu Ženēva. (Kanadas piedāvājums uzņemties mājastēva lomu vispār netika pieminēts). Tai pašā laikā Sav. Valstu valdība atkārtoja arī savas agrākās prasības konferences sagatavošanai un uzstādīja noteikumus, kas Padomju Savienībai jāpilda, pirms prezidents Eizenhauers vispār sāks domāt par sarunu piedāvājuma akceptēšanu. Sav. Valstu prasības nav jaunas; tās ir tās pašas agrākās, tikai noteikti formulētas, kas liek domāt, ka Vašingtona šoreiz no sacītā neatkāpsies.

Vispirms, valdību galvu konferencei jātiek pienācīgi sagatavotai. Tas nozīmē, ka nepieciešamas iepriekšējas sarunas, kuŗu rezultātā Sav. Valstīm jābūt pārliecinātām, ka vismaz vienā no galvenajiem trim noteikumiem jāpanāk vismaz daļēja vienošanās. **Par galvenajiem 3 tematiem Sav. Valstu valdība iesnāta atbruņošanos, Vācijas apvienošanu un Austrumeiropas satelitvalstu atbrīvošanu.** Tālāk Sav. Valstis pieprasa garantijas, ka atlikušie divi jautājumi tiek kārtīgi pārrunāti.

Atbruņošanās plāksnē, cik zināms, Sav. Valstis būtu gatavas akceptēt atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu uz 2 vai 3 gadiem — nepastāvot arī uz vienlaicīgu atomieroču ražošanas pārtraukšanu. Šis lēmums gan vēl nav galīgs, un par tādu tas varēs kļūt tikai tad, ja tas būs pieņemams arī Anglijai un Francijai. Atomieroču mēģinājumu pārtraukšana, domā Vašingtona, būtu visvienkāršākais temats, kuŗu pārrunājot, varētu cerēt panākt vienošanos ar Padomju Savienību. Bet tas būtu arī vismaz svarīgākais. Lielāka nozīme būtu nolīgumiem, kas paredzētu atomieroču ražošanas pārtraukšanu, starpplanētu telpas neitrālizēšanu un pārraudzību un bruņošanās pārraudzību, kā no gaisa, tā arī uz zemes.

Vācijas apvienošanas jautājumā, kas jau jau ir daudz sāpīgāks punkts un par ko Padomju Savienība pagaidām vēl negrib ne dzirdēt, Sav. Valstis vēlētos atsākt sarunas tur, kur tās tika pārtrauktas 1955. gada Ženēvas konferencē. **„Sav. Valstu valdībai nebūtu iespējams," paskaidro Vašingtona, „doties uz jaunu valdību galvu konferenci un pilnīgi ignorēt 1955. gada sarunās pieņemtos lēmumus Vācijas jautājumā."** (Torelz 4 pasaules lielvalstu valdību galvas atzina par savu pienākumu panākt Vācijas apvienošanu, un Padomju Savienība pat principā atzina brīvu vēlēšanu noorganizēšanu visas Vācijas apjomā, lai vēlāk, pēc šo vēlēšanu rezultātiem veidotu Vācijas tālāko nākotni).

Protams, nevienam nav nekāds noslēpums, ka visas Vācijas mēroga vēlēšanās komūnistiem nāktos ciest smagu sakāvi un ka rezultātā apvienotā Vācija izvēlētos sadarbību ar Rietumiem. Uz kaut ko tādu Padomju Savienība vēl nav sagatavojusies. Gluži otrādi, tā ne tikai nav mēģinājusi pildīt Ženēvas norunas, bet ir rīkojusies tieši pretējā virzienā, atzīdama Austrumvācijas valdību kā kādas neatkarīgas valsts pārvaldi un prasīdama, ka Vācijas apvienošana jāpārrunā Rietumvācijai ar Austrumvāciju. Pirmā, kā zināms, pēdējo neatzīst un ar to tiešās sarunās nedomā ielaisties. Roku rokā ar Vācijas apvienošanu iet arī Eiropas drošības problēma. 1955. gada konferencē Vācijas apvienošana un Eiropas drošība tika pārrunātas kā viena nedalāma vienība. Sav. Valstis šo situāciju grib atkārtot arī nākamās valdību galvu sarunās.

CIŅĀ PAR BRĪVĪBU

Atbalstīsim 19. un 20. aprīlī Ņujorkā notiekošo pretkomūnistisko kongresu

19. un 20. aprīlī Ņujorkā, Park Šeraton viesnīcā notiks „American Friends of Antibolshevist Block of Nations" organizētais kongress. Tanī piedalīties aicināti visu aiz dzelzs aizkara apspiesto tautu, kas līdz 2. pasaules karam bijušas brīvas, pārstāvji; tāpat tās, kas vēlas būt brīvas un cīnās par savu neatkarību.

Galvenie šī kongresa uzdevumi:

1) Izstrādāt kopēju brīvības cīņas manifestu, kas būtu pieņemams visām tautām aiz dzelzs aizkara un kas vienotu visas apspiestās tautas lielā brīvības cīņas koalicijā.

2) Iespaidot ASV valdību, Kongresu un sabiedrisko domu, lai tie saprastu, ka sekmīgai cīņai pret komūnismu jāiesaista visi nacionālie spēki aiz dzelzs aizkara, ne tikai tās tautas, kas bijušas brīvas pirms 2. pasaules kara, bet arī tās, kas cīnās par brīvību, — kā ukraiņi, baltkrievi gruzīni, turkmeņi u. t. t.

ASV būtu jāpanāk tādā ārpolitika ,kas atbalstītu visu šo spēku brīvības centienus.

3) Kongresam būtu jāizstrādā cīņas taktika, kā arī jānoorganizē katrā ASV centrā aktīvas cīnītāju grupas, kuŗās būtu reprezentētas visas tautības un šo uzdevumu īstenošanai dzīvē jāievēl politisks cīņas centrs ASV — eksekutīva komiteja.

Atbalstīsim visi šo kongresu un sūtīsim no katra ASV centra latviešu delegātus, lai šī Ņujorkas sanāksme izvērstos par iespaidīgu brīvības cīņas demonstrāciju.

A. Būmanis.

LIELGAIDU UN ROVEŅU VADĪTĀJU KURSI TORONTO

Kursos piedalījās 11 lielgaidas un 14 roveŗi no Toronto, Hamiltonas un Niagaras. 1. r. vidū lielgaidu vecākā vad. O. Rutka. Iztrūkst roveŗu cilts virsaitis vad. M. Strīpnieks. J.Kreiļa uzņ.

ATKAL LAIKS BRĪDINĀT

CHRUŠČEVS DIKTĒ — BULGĀŅINS RAKSTA

„Aprīļa mēnesī paredzētā Ziemeļatlantijas organizācijas aizsardzības ministru konference traucēs valdību galvu sarunu noorganizēšanu," brīdina vēstuļnieks Bulgāņins.

Londonā. Spriežot pēc pēdējās Padomju Savienības ministru prezidenta Bulgāņina vēstules Anglijas ministru prezidentam Mekmillenam, var secināt, ka padomju propagandas politika mainījusi savu līdzšinējo taktiku, kas nekad nekādus īsti redzamus augļus nenesa.

Šī gada aprīļa mēnesī Parīzē uz sarunām sanāks Ziemeļatlantijas organizācijas valstu aizsardzības ministri, lai apspriestos par atomraķešu programmu Rietumeiropas aizsardzībai. Un tas Padomju Savienībai ir bezgala sāpīgs punkts. Tādēļ nav brīnums, ja Bulgāņins ir atzinis par nepieciešamu brīdināt ministru prezidentu Mekmillenu nepārsteigties ar amerikāņu atomraķešu bāzu ierīkošanu Anglijas robežās. Ja vien iespējams, Bulgāņins gribētu izjaukt arī paredzēto aizsardzības ministru konferenci — vismaz līdz tam laikam, kad valdību galvu konference būs beigusies. Pretējā gadījumā aizsardzības ministru sarunas un pieņemtie lēmumi varētu negātīvi ietekmēt tiklab valdību galvu konferences sākumu kā gaitu.

Atsaucoties uz vienu no retajiem Rietumu (Anglijas) brīdinājumiem un izmantojot to kā pamatu mudinājumiem nepārsteigties ar atomraķešu bāzu iekārtošanu, Bulgāņins paskaidroja, ka Anglijas aizsardzības politika ir noteikti vainīga starptautiskā saspīlējuma palielināšanā pēdējās nedēļās. (Anglijas aizsardzības ministrs Sands februāŗa mēnesī deklarēja, ka pat liela apmēra padomju agresija, pēdējiem lietojot vienīgi parastos ieročus, tiks atmaksāta ar atomuzbrukumu Padomju Savienībai).

AMERIKĀŅI ‚ATKLĀJ AMERIKU'

Arī šoreiz Padomju Savienības „parlamenta" vēlēšanās piedalījušies turpat 100% balsstiesīgo.

TRĪS SAV. VALSTU NOVĒROTĀJI ATKLĀJ, KA VĒLĒŠANAS PADOMJU SAVIENĪBĀ NOTEIC CHRUŠČEVA VADĪTĀ KOMŪNISTU PARTIJA.

Maskavā. Balsojot par vienu partiju un vienu kandidātu, pēdējās Padomju Savienības augstākās padomes vēlēšanas tomēr nav devušas gaidītos rezultātus. Ziņa par matu skaldīšanu deviņdesmit deviņu procentu beigās, kas sākās kā visai labs, kaut padomju iekārtas pazinējiem jau labi novecojies joks, ir izrādījusies par patiesību.

Noraudzīties pagājušās svētdienas augstākās padomes vēlēšanās Padomju Savienībā pirmoreiz bija pielaisti 3 amerikāņu novērotāji. Viņu pirmais atklājums — ,ka vēlēšanas Padomju Savienībā nav brīvas, bet gan stingri reguļētas, ir pārsteidzošs no tā viedokļa, ka tas tiek uzskatīts par „atklājumu". Toties amerikāņu savāktā statistika lasītājam jau ļauj mazliet pasmaidīt. Apbruņojušies ar agrāko vēlēšanu rezultātiem un salīdzinādami tos ar pagājušās svētdienas skaitļiem, amerikāņu novērotāji secina, ka šogad tieši divreiz vairāk padomju pilsoņu balsojuši pret izraudzītiem kandidātiem nekā pēdējās vēlēšanās, kas notika pirms 4 gadiem. (Balsot pret valdību nozīmē vai nu izsvītrot vienīgā kandidāta vārdu, vai arī to izsvītrot un tā vietā ierakstīt kādu citu).

Ļaujot skaitļiem runāt savu valodu, atklājas, ka pagājušo svētdien par komūnistu partijas izraudzītiem **kandidātiem saves** balsis nodevuši 99,97% no 133.836.325 pieteiktiem, balstiesīgiem padomju pilsoņiem. Augstākās padomes ievēlēšanas gadījumā 580,641 persona balsojusi pret izraudzītiem kandidātiem, t. i., pilns pusmiljons. Tautību padomes vēlēšanās pret partijas kandidātiem balsis nodevuši 363.736 pilsoņi, kas sastāda nepilnu trešdaļu procenta. Lai gan, procentuāli rēķinot, opozicija izraudzītajiem kandidātiem ir bijusi visai niecīga, tā tomēr ir vairāk kā uz pusi lielāka nekā pirms 4 gadiem!

AMERIKĀŅU OTRS SATELITS LIDO

Pēc divām neveiksmēm ar Vengarda raķeti izšaut gaisā zemes satelītu, 17. martā tas beidzot izdevās. Pl. 7,16 izšautā trīspakāpju Vengarda raķete ar satelītu augšgalā, viegli atdalījās no ietvara un, atstājot aiz sevis oranžkrāsas liesmas svītru, drīz vien nozuda gaisa telpā.

Pēc divām stundām arī noskaidrojās, ka satelīts iegājis zinātnieku precīzi aplēstajā orbitā. Tās zemei tuvākā daļa ir 420 un augstākā 2200 jūdžu augstumā.

Izšautais satelīts ir 6,4 collas diametrā, sver 3.750 mārc. Kaut gan satelīts ir ļoti mazs, taču tajā ierīkots radioraidītājs u. c. pētniecībai noderīgas ierīces.

Ne krievu, nedz arī amerikāņu pirmais satelīts nerimko virs zemes tādā augstumā kā ar Vengardu izšautais. Tas dod ticību, ka šī ķermeņa riņķošanas mūžs būs daudz ilgāks par augstāk mīnēto satelītu lidošanas laiku. Zinātnieki arī aplēsuši, ka šis, turoties orbitā, lidos ne mazāk par 5 gadiem, „pārdzīvojot" krievu otro un amerikāņu pirmo satelītu, kuŗiem lidošanas ilgums paredzēts 6 mēn. (pirmajam) un 2—3 gadi.

Pētniecības darbus Pentagonā ar Vengarda raķeti un satelita izšaušanu vadījis **Džons Heigens,** Kanadas izcelsmes zinātnieks.

PĪRSONS ATGRIEŽAS PIE NODILUŠA TEMATA

LIBERĀĻU PARTIJAS VADITĀJS, AGRĀKAIS KANADAS ĀRLIETU MINISTRS PĪRSONS PIEPRASA ATOMIEROČU MĒĢINĀJUMU PĀRTRAUKŠANU

Otavā. Nobeļa prēmijas laureāts Pīrsons, darīdams godu savam diplomam, bet ne brīvās pasaules drošībai, pieprasīja lielāku Kanadas atbalstu cīņā par atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu. Par šo jautājumu Pīrsons ir runājis visai daudz, bet, pozicijā vai opozicijā, uz pilnīgi drošām kājām viņš tomēr nespēj nostāties. Vadot savu domu gaitu vienīgi pa relātīvi šauro liberāļu politikas sfairu, Pīrsona lokālpolitika, ko viņš gribētu piemērot arī starptautiskajos jautājumos, nebūt neapmierina. Viņa nostāja, ļoti iespējams, ir tieši pēc mēra partijas šabloniskai domāšanai; tā varbūt palīdzēs vēlēšanu kampaņā tur, kur viņam iznāks sadurties ar politiski tuvredzīgiem — to pārsteidzoši lielo pilsoņu skaitu, kas ne redz, ne dzird, nedz arī domā tālāk par savas provinces robežām un kas ar vislielāko pašapmierinātību visu savu žulti izgāž pret Sav. Valstīm. Par amerikāņiem, lūk, viņi ir dzirdējuši!

Uzrunādams pašdomāt nespējīgos, liberāļu vadītājs Pīrsons ne tikai kā pieprasīja atomieroču mēģinājumu pārtraukšanu, bet ieteica arī likvidēt daļu no (Sav. Valstu) aviācijas bazēm, kas tagad ietver Padomju Savienību, lai tādā veidā nolīdzinātu ceļu sarunām ar Maskavu! Aviācijas bāzu likvidēšana ceļu patiesi arī nolīdzinātu — bet gan ne sarunām, kā to pareģo Pīrsons.

Mēģinādams iejusties ierastā ārlietu ministra lomā, Pīrsons visu savu runu veltīja vienīgi ārpolitikai, labprātāk pasakot asu vārdu draugam, bet ne ienaidniekam. Tika pieminēta arī valdību galvu konference. Pīrsons atļāvās paskaidro, ka pēc viņa domām diplomātiskām sarunām būtu daudz lielāka vērtība nekā valdību galvu konferencei. No otras puses atkal, ja jau nu valdību galvu konferenci sasauc, tad tai būtu jānotiek vienīgi starp Padomju Savienību un Sav. Valstīm. Pēdējās šādā gadījumā visus savus nodomus būtu jau iepriekš pārrunājušas Ziemeļatlantijas organizācijā. Gadījumā, ja tomēr valdību galvu konferencē piedalītos vairāk par divām valstīm, tad būtu jāpiedalās arī Kanadai.

PREMJĒRS DŽ. DIFENBEIKERS TORONTO

Lielākais pūlis vēlēšanu kampaņas laikā sveic progresīvi - konservātīvo min. prezidentu Dž. Difenbeikeru Toronto.

Toronto apmeklējuma laikā, trešdien, 19. martā, apm. 12.000 progr. - konservātīvo sveica Dž. Difenbeikeru, un pieņemšanā Elizabetes celtnē ,Izstādes laukumā, min. prezidents spieda rokas 1800 vēlētājiem pēcpusdienas un vakara pieņemšanā.

Ontario provinces min. prezidents L. Frosts ar kundzi pievienojās Difenbeikeriem vakara sanāksmē. St. Paula iecirkņa kandidāts, parlamenta prezidents R. Mičeners lūdza premjēru L. Frostu stādīt priekšā Dž. Difenbeikeru. Ontario premjērs atgādināja, ka nesen (pērn) viņš Dž. Difenbeikeru stādījis priekšā kā nākošo ministru prezidentu. Tagad viņš varot teikt: kā esošo un turpmāko.

Dž. Difenbeikers uzsvēra, ka viņa partija esot nacionāla jeb valsts partija, jo tā esot vienīgā partija, kuŗai esot tautas pārstāvji parlamentā no visām provincēm. — Tie, kas gribējuši, lai progr. - konservātīvie atkāpjoties viņu labā, atbildi dabūšot 31. martā.

Aicina trimdiniekus viesoties dzimtenē

Pēc tam, kad repatriācijas aicinājumi nav devuši jūtamus rezultātus, komūnisti tagad grib izmēģināt jaunu paņēmienu, proti: tie aicina trimdiniekus ekskursijā uz okupēto dzimteni. Ar šādu aicinājumu pie Zviedrijas igauņiem griezies padomju sūtniecības Stokholmā darbinieks Mikelsārs, pēc tautības igaunis. Viņš garantē, ka ekskursanti varēšot atkal atgriezties atpakaļ Zviedrijā.

Uz šādu aicinājumu atsaukušies divi igauņi, tagad Zviedrijas pilsoņi. Drošības pēc, tie apjautājušies Zviedrijas valdības iestādēs, kur paskaidrots, ka Zviedrijas valdībai neesot tiesību viņus atturēt no ceļojuma uz Igauniju, bet Zviedrijas valdība tomēr neuzņemoties nekādu atbildību, ja viņiem rastos kādi sarežģījumi ar padomju varu. Pēc šādas atbildes saņemšanas abi „ekskursanti" kļuvuši stipri domīgi.

Ugunsgrēks ar cilvēku upuriem Ņujorkā.

Ņujorkā Brodvejā, kādā sieviešu apģērbu darbnīcā 19. martā izcēlās liels ugunsgrēks, kur radās panika un bojā gāja 24 personas, ievainotas 15, no tām dažas bīstami.

Šis bija lielākais ugunsgrēks Ņujorkā kopš 12 gadiem. 4 sievietes nolēkušas no 4. stāva ugunsdzēsēju tīklos, citas novestas vai nonestas pa ugunsdzēsēju kāpnēm, tikai nedaudzas glābušās pa drošības kāpnēm, kas palikušas uguns neskartas.

Uguns izcēlusies, eksplodējot gāzes krāsnij, kas iededzināta, lai žāvētu svaigi krāsotās tekstilijas.

PIEMIRSTA KAIMIŅTAUTA

BALTKRIEVIJAS NEATKARĪBAS PASLUDINĀŠANAS 40. GADA DIENĀ

1918. gadā, kad Baltijas valstis pasludināja savu neatkarību, to pašu darīja arī kāda cita mūsu kaimiņtauta, kuŗai mēs līdz šim esam pievērsuši ļoti maz vērības. Tie ir mūsu kaimiņi dienvidaustrumos — baltkrievi. Baltkrievi proklamēja savu neatkarīgu demokratisku republiku 1918. g. 25. martā savā galvaspilsētā Minskā. Šai republikai nebija lemts ilgs mūžs. Jau nākošā gadā komūnistu pārspēks iznīcināja jauno valsti un nodibināja savu Baltkrievijas PSR. Ar Rīgas miera līgumu 1921. gadā Baltkrievijas teritoriju sadalīja starp Padomju Savienību un Poliju. Kamēr Padomju Savienība, kuŗai piederēja Baltkrievijas lielākā daļa ,turpināja cara valdības uzsākto rusifikācijas politiku, Polija savos baltkrievu apgabalos uzsāka tuvredzīgu pārpološanas politiku.

Tagadējās Baltkrievijas PSR territoriju apdzīvo 8 miljoni cilvēku. Tā ir galvenokārt lauksaimniecības zeme, rūpniecība nav attīstīta. 1957. gadā Baltkrievijā atrasta nafta.

Lai gan baltkrievu valoda ir tuvā radniecībā ar krievu valodu, baltkrievi tomēr uzskata sevi par atsevišķu tautu un tiem izveidojusies arī sava literātūra. Baltkrievi apdzīvo zemi, kuŗu pirms slavu ekspansijas ziemeļu virzienā apdzīvoja baltu tautu piederīgie. Slavu iebrucējiem sajaucoties ar vietējiem iedzīvotājiem, radusies baltkrievu tauta. Viņu tautas nosaukumā „baltkrievi (belorusi) apzīmējums „balt" nav bez nozīmes. Viņu matu krāsa ir daudz gaišāka kā krieviem.

14. gadsimtā visa baltkrievu zeme bija apvienota Lietuvas valstī. Baltkrievi pamazām pārņēma šīs valsts politisko un kultūras vadību un baltkrievu valoda kļuva par Lietuvas valsts oficiālo valodu. Gadu simteņiem ilgi baltkrievi piederēja Rietumeiropas civilizācijas sfairai. Atrodoties toreiz spēcīgās Lietuvas aizsardzībā, baltkrievu tauta tika pasargāta no tatāru iebrukuma. 16. g. s. beigās baltkrievi nonāca Maskavas varā. Cara valdība uzsāka sevišķi nikno rusifikācijas politiku 19. gadsimtā. Līdz 1840. gadam Baltkrievijā vēl bija spēkā baltkrievu valodā rakstītie Lietuvas likumi. Cara valdība ieveda savus likumus un aizliedza iespiest grāmatas baltkrievu valodā. Šis aizliegums pastāvēja līdz 1906. gadam, tāpat kā Latgalē un Lietuvā.

Baltkrievijas ģērbonis ir baltais jātnieks, līdzīgs Lietuvas ģērbonim. Baltkrievijas karogs ir balts-sarkans-balts.

Domājot par mūsu dzimtenes brīvības atjaunošanu, derētu atcerēties, ka baltkrievi ir ne vien mūsu asinsradinieki, bet arī sabiedrotie cīņā pret Maskavas imperiālismu. Centieni pēc neatkarīgas Baltkrievijas mums jāuzņem ar simpatijām. Patstāvīgas Baltkrievijas eksistence dotu Baltijas valstīm lielāku drošību un mazinātu Maskavas ietekmi Baltijas jūras austrumu piekrastes telpā.

A. Zv:

GAIJĀRA DILEMMA

Francijas valdība jaunas iekšēju ārpolitiskas krizes priekšvakarā.

Parīzē. Pēckara Francijas ministru prezidenti mainās tikpat bieži kā mājkalpotāji daudzbērnu ģimenēs. Un, spriežot pēc franču parlamenta deputātu izturēšanās, salīdzinājums ir visai piemērots.

Šīs nedēļas vidū uz saiņošanos sāka gatavoties ministru prezidents Gaijārs, kas pašreiz atrodas neapskaužamas izšķiršanās priekšā. Un, proti, neilgi pēc franču aviācijas uzbrukuma kādam miestam Tunisijā Francijas un Tunisijas attieksmes ir bijušas nepatīkami vēsas, pēdējai pieprasot franču militāro bāzu likvidēšanu Tunisijas robežās. Situācijas saglābšanai Sav. Valstis un Anglija piedāvāja abām valstīm savu starpniecību, kas to arī pieņēma. Tagad angļu starpniekam Bilijam un amerikānim Mērfijam izdevies atrast kompromisu, kas pieņemams Tunisijai un arī Gaijāram — bet ne labā spārna deputātiem. Rezultātā Francijas ministru prezidents atrodas dilemmas priekšā, kas var beigties vai nu ar iekšpolitisku, vai ārpolitisku krizi. Labā spārna neatkarīgie Tunisijas samierināšanās plāna akceptēšanas gadījumā draud izstāties no valdības koalicijas. Ja tas tā notiktu, Gaijārs ir solījies atkāpties.

Eizenhauers runās par strādnieku problēmām

25. martā — Vašingtonā notiks konference par strādnieku aizsardzību pret nelaimes gadījumiem.

Prez. Eizenhauers apsolījis šīni sanāksmē runāt.

Indonēzijas nemiernieki runā par jauniem panākumiem

Singapūrā. Ne karaviru skaits, militārā vadība un apbruņojums, bet tieši vietējo apstākļu pazīšana, ir viens no noteicošiem faktoriem, kas veicina nemiernieku panākumus pret Jakartas karaspēku Sumatrā. Padangas valdības piekritēji visi ir vietējie sumatrieši. Centrālās valdības karaspēks nāk no Javas. Lai gan apstākļi abās salās ir visai vienādi, vietējās ģeografijas pārzināšana Sumatras nemierniekiem ir neaprakstāms palīgspēks.

Pagājušā nedēļā Jakartas valdības karaspēks ieņēma Pakanbaru plsētu, nemiernieku aizstāvjiem izklīstot džungļos. Vajadzēja paiet tikai vienai nedēļai, lai nemiernieki paspētu pievest palīgspēkus un pārsteiguma uzbrukumā atbrīvotu Pakanbaru no prezidenta Sukarno iebrucējiem. Nemiernieki izdevies sakaut arī centrālai valdībai lojālo Langkatas pilsētas garnizonu ziemeļos no Medanas. Asas kaujas cīņā par pilsētu ilgušas vairāk kā divas dienas un, kā ziņo Singapūra, Jakartas karaspēkam nodarīti ievērojami zaudējumi.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PARTIJU CĪŅA ITALIJĀ

Šinī pavasarī pec nedaudziem mēnešiem ir sagaidāmas Italijas parlamenta vēlēšanas, kuras var, būt liktenīgas turienes kristīgo demokratu — Demokrazia Cristiana — partijai, kuŗai parlamentā piederējis vairākums jau kopš 1948. gada 18. aprīļa kritiskajām vēlēšanām un kuŗa Italijas apstākļos ieskatāma par vienīgo iespaidīgāko pretkomūnistisko spēku, kas līdz šim vienmēr garantējis Apenīnu pussalas politiski militāro piederību pie Rietumiem. Šķiet, ka partija sava šefa Fanfani iekšpolitiskās divkosības un iniciātīvas trūkuma dēļ ir zaudējusi daudzus agrākos atbalstītājus ,īpaši tādēļ, ka tikai retais no vēlētājiem dotajiem solījumiem ir izpildīts, kaut kristīgo demokratu valdība pie varas atradusies daudz gadu. Bez lielām ceremonijām paši italiešu kristīgie demokrati un to valdība ir aprakusi atviļktnēs pirms 5 gadiem — 1953. g. vēlēšanās apsolītās agrārreformas un zemes rentnieku sociālās nodrošināšanas plānus. Nekas liels nav darīts solītajos satversmes reformas plānos un pašvaldību autonomijas lietās. Arī cita veida sociālā likumdošana — par lielu patiku labajiem un kreisajiem ekstrēmistiem — nav reālizējusies.

Vienīgā italiešu kristīgo demokratu laime nelaimē ir varbūt tā, ka arī ikvienam no daudzo pusēju socālistu novirzieniem trūkst noteiktas programmas un neviens īsti never saprast, ko viņi grib un ko negrib. Ieskats, ka komūnisti Italijā (ap 2 miljoni biedru!) būtu kļuvuši vāji un nenozīmīgi, ir maldīgs. Trieciens un ievērojamos biedru zaudējumus, kas italiešu komūnistiem radās Ungārijas notikumu laikā un vēl pēc tiem, pēdējā pusgadā jau daļēji ir izlīdzinājusi krievu Sputņiku propaganda. Nav noliedzams, ka italiešu komūnistu tagad sludinātajam materiālistiski-tehniskajam „mesiānismam" nabadzīgo iedzīvotāju masās ir ievērojams pievilcības spēks. Tāpat nav arī noliedzams, ka Italijā plaisa starp valsti un baznīcu pēdējā laikā ir atkal reiz kļuvusi dziļāka.

Italiešu liberāļi un republikāņi, kas vēlēšanās izies vienoti, nostājās diezgan asi pret klerikālismu un te viņiem ir sava radnieciba ar Nennī kreisajiem sociālistiem, kuŗi pēc Ungārijas notikumiem pat meklēja temas sarunām un zināmai sadarbībai ar kristīgajiem demokratiem, bet kuŗi tagad atkal jūtas nostādīti „sociālās alternātīvas" priekšā, ka valstij vēl vairāk jāatbrīvojas no klerikālisma un baznīcas ietekmes. Šinī punktā varbūt slēpjas vienīgā italiešu komūnstu reālā cerība izveidot kaut kādu „tautas fronti", ar kuŗas palīdzību legālā ceļā iegūt sev varu, lai Italiju iesaistītu Padomju Savienības varas lokā. Protams, italiešu labā spārna partijās ir jaušami spēcīgi strāvojumi, kuŗi vēlētos „glābt reliģiju" līdzīgi Franko Spānijas stingrajiem paraugiem, un tas stāvokli Italijā ne vien saasina, bet rada piekritējus visu pasugu antiklerikāļiem.

Pēdējās Italijas pašvaldību vēlēšanās, kuŗās antiklerikālismam bija ievērojama loma, kristīgie demokrati vēl salasīja sev turpat 40% vēlētāju, bet ļoti maz cerību, ka tuvajās parlamenta vēlēšanās šis procents varētu būt lielāks, kādēļ kaut cik stabilas valdības radīšanai italiešu kristīgajiem demokratiem būs jāmeklē jauni sabiedrotie. Daudzi Italijas iekšpolitikas lietpratēji zilē, ka šie sabiedrotie varētu būt italiešu monarchistiskie neofašisti, kas jau tagadējā parlamentā, parasti klusējot, atturas balsot pret kristīgo demokratu priekšlikumiem.

Par jaunu, nebijušu, augošu un nozīmīgu faktoru Italijas iekšpolitikā un arī nākošajās vēlēšanās jāatzīst jaunā katoliskā arodbiedrību kustība — ACLI (Associazione Catholica Lavoratori Italiani), kuŗai ir jau 1 miljons biedru un kuŗa, proklamēdama modernā katolicisma sociālo kustību, ir nostājusies opozicijā pret vecajām CISL katolistiskajām arodbiedrībām, kas cieši saistījušās ar kristīgo demokratu partiju. Šī jaunā kustība sludina fabrikās un zemnieku ciematos runāt „Istā Kristus valodā" un līdz šim Fanfānī ir veltīgi centies iegūt ACLI simpatijas un vēlētāju masas, kuŗas viņam ir vairāk kā nepieciešamas.

Katrā ziņā Italijas vēlēšanas solās būt ne vien ļoti trokšņainas un italiešiem temperamentīgas, bet arī ļoti nozīmīgas visiem tālākajiem Eiropas liktenīem, jo jaunā parlamenta sastāvs var radīt lielas grūtības normālas — rietumnieciski orientētas — valdības izveidošanai.

JAUNA ĀRSTE ČIKĀGĀ

Dr. med. Līdija Nīkura, dzim. Halden, nolikusi valsts pārbaudījumus un ieguvusi privātprakstes tiesības Illinojas valstī ASV. Nīkure studējusi medicīnu Prāgā un Heidelbergā, kur universitāti beigusi ar uzslavu un turpat 1949. gadā ieguvusi doktores gradu. Nostrādājusi 5 gadus dažādās universitātes klīnikās kā ārste - asistente un 2 gadus privātpraksē, Nīkure 1956. g. 18. jūnijā ieceļoja ASV. Savu obligāto prakses gadu Nīkure nostrādāja Čikāgas Granta hospitalī. Nīkure aktīvi piedalās arī latviešu sabiedriskajā dzīvē. Savu ārstes privātpraksi viņa nodomājusi sākt Čikāgā, līdz, kā viņa pati saka, radīsies iespēja braukt uz Latviju, tuvāk Daugavas un Aiviekstas krastiem, kur ir viņas vīra, inženiera R. Nīkura dzemtene. Inž. Nīkurs pašlaik strādā valsts dienestā Čikāgā un ievēlēts DV apvienības valdē.

-ro.

PATEICĪBA

Toronto laviešu biedrības sestdienas skolas padome pateicas kalpakietim Kārlim Tannim, Jersikas izrādes organizētājai H. Mangalei, režisoram V. Pukatam, aktieŗiem: E. Alberingam, Dz. Indzerei, B. Tīrumai, E. Pētersonam, A. Kreslovskim; tehniskiem darbiniekiem: A. Grasmanei, A. Tīrumam, V. Turķim, A. Butānam; pianistēm A. un V. Grigalēm un visiem, visiem, kas sagādāja šā gada 2. martā skolai veltīto skaisto pulkveža Oskara Kalpaka atceres brīdi!

Paldies latviešu radio pusstundas vaditājam P. Rasiņam un Latvijai Amerikā par bezmaksas sludinājumiem. Paldies visiem, kas līdz ar skaisto un vērtīgo sarīkojumu sagādāja TLBS skolai materiālu atbalstu. Tāpat latvisks paldies organizācijām un draugiem, kas mūs atcerējās un atceras vienmēr Draudzīgā aicinājuma dienā!

TLBS skolas padome.

Toronto latviešu ev. - lut. Austrumu draudzes dāmu komitejas tējas vakarā Barnabas baznīcas telpās bija ap 130 apmeklētāju. Agr. E. Pētersons stāstīja par saviem iespaidiem Meksikā un Tobago salā, priekšnesumus illustrējot ar attēliem. J. Kreiļa uzņ.

TOP JAUNS NEATKARĪGS ŽURNĀLS

Kā mums ziņo Hugo Atoms, reaģējot uz vairāku jauno rakstnieku un žurnālistu domām un ierosinājumiem, Meksikas metropolē pašlaik norit sagatašanās priekšdarbi jauna, neatkariga žurnāla „Brīvā Jaunatne" izdošanai.

Kā paskaidro izdevējs Hugo Atoms, „Brīvā Jaunatne būs domāta Savienotajās Valstīs un Kanadā dzīvojošiem latviešu jauniešiem virs 21 g. v., un pieaugušiem. Žurnāls iznāks iespiedumtechnikā. Saturā: proza, dzeja, raksti, reportāžas u. c. darbi. „Brīvās Jaunatnes" paredzētais formāts: 5×8 collas un katram numuram būs vismaz 16 lappuses. Atsevišķa numura cena nepārsniegs 25¢. „Brīvā Jaunatne" iznāks četras reizes gadā un tās pirmais numurs parādīsies jūnijā.

Redakcija lūdz visus demokratiski domājošus latviešus, kam rūp preses brīvība, jau laikus pieteikt savu abonementu (ja izdara maksājumus ,tad tikai ar čeku — adresētu izdevējam H. Atomam). Saņemtās summas tiks kvitētas. Tāpat visi rakstnieki, dzejnieki (jauni un veci); sabiedriski darbinieki, studenti, jaunieši tiek aicināti kļūt par „Brīvās Jaunatnes" līdzstrādniekiem.

„Brīvās Jaunatnes" redakcijas un ekspedicijas adrese: Brīvā Jaunatne, Ap. Postal 23855, Adm. 72, Mexico 1[illegible]. F., Mexico.

JAUNĀ PRAKSĒ TORONTO

Kas dzimis un uzaudzis Latvijā, tas to vairs nevar aizmirst, un, arī svešumā nonācis, viņš ilgojas pēc dzimtās zemes cilvēkiem. To lieku, reizi pieredzēju iepazistoties ar kādu interesantu personību, kuŗa mājā un gimenē pavaditie brīži arī manī daudz ko atsvaidzināja. Šī iepazišanās notika pirms apm. 6 gadiem Nūfaundlendas galvaspilsētā. Satiekoties ar iezemiešiem no anglikaņu aprindām, tie man teica, ka Latvijas vārda labo skaņu viņi pazinuši jau labu laiku, pirms vēl neviens pēckara immigrants nebijis ieradies Kanadā. Viņu vidū jau kopš 1938. g. darbojoties kāds izcils ārsts, **kuŗš vienmēr pasvītrojis, ka nākot no Latvijas.** Viņš esot arī anglikaņu biskapa ārsts un nopietnos gadijumos citi ārsti viņu vienmēr pieaicinot kā autoritāti un speciālistu iekšējās slimībās. Dzirdot to visu, nevarēju atturēties, lai neuzmeklētu Dr. Grobiņu. Tā es katrā savā braucienā viesojos arī Dr. Grobiņa ģimenē, kuŗā vēroju sirsnību, draudzīgu noskaņojumu un visai plašas kultūras intereses.

Kas nu ir šis Dr. Grobiņš? Viņš dzimis, uzaudzis un ģimnaziju nobeidzis Rīgā, kur viņa ecēkiem bija veikals. No 1927.-1935. g. viņš studē Šveicē, Bāzeles universitātē medicīnu, nobeidz to un speciālizējas iekšējās slimībās Ženēvas un Bernes klīnikās. Karaklausības gadu viņš nokalpo 1935./36. g. Daugavpils artilērijas pulkā, pēc tam 2 gadi papildinās savā speciālitātē Anglijā, no kurienes 1938. g. ierodas Nūfaundlendā. Sakarā ar dēla pārcelšanos studiju dēļ uz Kanadas cietzemi, Dr. Grobiņš arī pats pārnāk pag. gada novembrī uz pastāvīgu dzīvi Toronto. Marta sākumā uzmeklēju viņu Toronto un iepazinos ar viņa ārsta kabinetu — (168 Eglinton Ave., E., tel. HU 7-0801), tā arī ar viņa māju (130 Old Forest Hill). Ārsta kabinetā rit visai dzīvs un daudzpusīgs darbs, jo viņam arī rentgena kabinets un laborātorijas ierīces. Viņš Toronto vēl jauniesācējs, tāpēc pacientu skaits vēl nav tik liels, kā tas bija Sentdžonsā. Viņa pacientu vidū liela dažādība, jo viņu Dievs apveltījis ar īpašām valodas spējām. Viņš pilnīgi pārvalda latviešu, vācu, krievu, franču un angļu valodas un runā pietiekami labi arī itāliski un spāniski. Pie viņa bijuši arī jau vairāki latvieši.

Dr. Grobiņš priecājas, ka Toronto viņam būs iespēja satikties arī ar latviešu ģimenēm, pabūt vienā otrā latviešu koncertā, iejusties atkal latviešu sabiedrībā.

Dr. Grobiņam ir arī kopējas bēdas ar mums daudziem, jo 14. jūnijā deportēja viņa vecākus uz Sibiriju.

A. Skrodelis.

Jānim Vēverim

pienākusi vēstule. Saņemama LA birojā.

KANADĀ

TORONTO

● 10. martā notika TLBS skolas padomes sēde. Darba slodzes dēļ no vecāku padomes priekšnieka pienākumiem atlūdzās R. Grava. Šo darbu uzņēmās L. Jansone.

Aprēķinot 2. marta plkv. O. Kalpaka atceres un „Jersikas" izrādes ienākums un izdevumus, tīrais atlikums skolai ir $398.48.

● Vidusskolas vecuma latviešu jauniešu slēgto deju vakaru noslēgums paredzēts 7. aprīlī ,pl. 7 vakarā Sv Andreja baznīcas telpās.Šoreiz deju mūziku sniegs „Fred Solo" orķestris V. Grika vadībā. Ieeja 50 centu.

● TLB tautisko deju trupas „Diždancis" rīkotais tējas vakars „Čigānu nometnē" izvērtās par jautru draudzības sarīkojumu, kuŗā bez Diždanča saimes piedalījās arī ap 30 viesu. Sarīkojumam piemērotu prologu un ugunskura stāstu bija sagatavojusi Biruta Senkēviča, pati tēlodama „veco čigānieti". Bet „vecā čigāna" lomā bija Diždanča vaditājs F. Aigars. Bez tam ar solo dejām piedalījās Laila Pāvula un ar vijoles solo Vaironis Bērziņš.

● Sv. Jāņa draudzes kora dibināšanas sanāksmē piedalījās 20 interesentu. Pirmais mēģinājums svētdien, 23. martā. Aicināti visi dziesmu mīļotāji. Par kora diriģentu darbosies Jānis Barušs, bet kora organizēšanas darbus un tehnisko vadību uzņēmusies Sofija Asmusa.

● Sv. Jāņa draudzē māc. A. Lūsis salaulājis Maiju Lilienfeldi un Arturu Lauzi.

● 67 gadu vecumā Niagarā miris Valdemārs Krūmiņš. Viņu uz pēdējo dusu Ziemeļjorkas kapu latviešu nodalījumu izvadīja māc. A. Čops. Pēc aizgājēja sēro dzīvesbiedre, dēls un citi piederīgie.

● Pirmās ev. - lut. draudzes dāmu komiteja savā sanāksmē par priekšnieci nākošam darbības gadam izraudzījusi līdzšinējo I. Plīsi, par viņas vietnieci un biedrzini M. Čopu, par sekretāri A. Ķikuli, viņas palīdzi I. Slaņķi, par kasieri I. Kajaku, par mantzini Z. Freimutu, viņas palīdzi A. Korbu, par saimniecības vaditāju M. Zemīti, viņas palīdzēm A. Bidlu un L. Ķikuli, aprūpes daļas vaditāju E. Kaulinu, kultūras un izrikojumu daļas vaditāju B. Tīrumu, zāles dekorāciju pārzini A. Ķuzi un par baznīcas izdaiļošanas pārzini A. Innusu.

● Pirmās ev. - lut. draudzes kora gadskārtējais garīgais koncerts notiks 22. martā Sv. Andreja baznīcā, plkst. 8,00 vakarā, piedaloties solistei L. Karlsonei un ērģelniekam V. Kempam. Diriģents T. Ķeniņš. 23. martā koncerta atkārtojums Hamiltonā.

● LABK dārzkopības sekcijas biedru vakarā DV namā piedalījās 28 personas, kas noklausījās agr. E. Pētersona referātu par ceļojuma iespaidiem Meksikā un seno kurzemnieku kolonijā Tobago. P. stāstījumu papildināja ar krāsu attēliem — slaidēm. Līdzīgu referātu E. Pētersons nolasīja arī Toronto Austrumu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas rīkotajā tējas vakarā, kur pulcējās ap 130 personu.

● Bērnu vasaras nometni vaditāju kursu teorētiskā posma nobeigums 23. martā DV namā, 123 Huron St. Sākums paredzēts pl. 9,30 rītā. Visi līdzšinējie kursanti, ,kā arī jauni interesenti aicinājai ierasties.

● Liturģisks dievkalpojums ar garīgu ērģeļu un klavieru koncartu notiks 23. martā, pl. 6 v., 765 Queen ielā (2 bloki uz rietumiem no Bathurst, United bcā). Liturģiju vadīs A. Kretulnieks. Mūzikālā daļā ērģeļu un klavieru duetī un solo, ko sniegs konservātorijas audzēknes — 12 g. v. Vija Grigale (ērģeles) un 14 g. v. Anita Grigale (klavieres). Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem par labu baznīcai.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas audzēkņi Toronto saņēmuši 103 dol., lai ar tiem sniegtu palīdzību tautiešiem dzimtenē. Jauks piemērs no bērnu puses, kādam būtu jāseko arī lielajiem.

Latviešu ārsti Toronto

Silvija Uzāns, 552 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel. LE 4-6851

MONTREĀLĀ

● Lai savlaicīgi veiktu sagatavošanās priekšdarbus, vecāki lūgti pieteikt bērnus vasaras nometnei. Lūdz atsaukties arī personas, kas varētu uzņemties audzinātāja -jas pienākumus, un saimnieci - ēdienu gatavotāju. Pieteikšanās līdz 31. martam pie E. Mazuta, 2057 Maplewood Ave., Apt. 7, Montreal, Que.

● Kā Ziemassvētku velte astoņām veco ļaužu mītnēm Vācijā nosūtītas grāmatas apm. $150,- vērtībā. Šo pasākumu organizēja Latviešu grāmatnīca K. Lāčgalvja vadībā. Ar ziedojumiem piedalījās 80 tautiešu un DV Montreālas nodaļa.

● Krāsu filmas „Latviešu gleznotāji" izrāde notiks sestdien, 29. martā, pl. 8,00 vakarā, 5550 Park Ave. (YMCA's telpās). Ieejas maksa $1,00, skolēniem puscena. Atlikums latviešu ģimnazijai Vācijā.

● Sestdien, 26. aprīlī, pl. 7,30 vakarā, Mc. Gee auditorijā, 220 Pine Ave., W., Latviešu teātŗa trupa uzvedīs Lietuvju rakstnieka Vitauta Alanta 3 cēl. komēdiju E. Reveliņa režijā. Biļetes iepriekšpārdošanā pie O. Zilkalna, tel.: HU 8-6518, un A. Krieķa, tel. BE -7300.

LONDONĀ, ONT.

● 29. martā pl. 8,30 vakarā notiks Elfridas Karlsones - Bērziņas koncerts, Ņinas Bernotas klavieru pavadījumā publiskās bibliotēkas auditorijā. Programmā: dziesmas un ārijas no operām.

DAUGAVAS VANAGI

DV KLĪVLENDĀ

Jaunievēlētā DV apv. valde Klīvlendā amatus sadalījusi šādi: apv. priekšnieks un valdes priekšsēdis: Ernests Steins, prka vietn., kultūras un sarīkojumu nodaļas vaditājs: Emils Sakss, sekretārs un informācijas nozares vaditājs: Ernests Danielis, kasieris: Viktors Zemesarājs, aprūpes nozares vaditājs: Artūrs Eigners, biedrzinis: Kārlis Ceceris, mantzinis un mītnes pārzinis: Jānis Lujāns, valdes loceklis: Jānis Laicāns.

9. martā notikušajās Vanadžu vēlēšanās par priekšnieci ievēlēja Almu Sigrīdu Saksi, bez tam komitejā vēl 2 Vanadzes: Valdu Zemesarāju un Martu Danieli.

DV apvienībai Klīvlendā ir līels ieguvums ar inž. E. Saksa ģimenes iestāšanos apvienībā. Viņi līdz šim aktīvi darbojušies DV St. Katarīnes nodaļā Kanadā. Klīvlendas DV apvienībā pašreiz ir 82 biedri.

Latvijas Amerikā pārstāvis

MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas.

Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus.

MONTREĀLAS LATVIEŠU GRĀMATNĪCA

2219 PRUD'HOMME AVE, Apt. 9

O. ZILKALNS,

4979 ROSEDALE AVENUE,

Tel. HU 8 - 6518.

Sirsnīgi sveicam

Daugavas Vanagus Leonu Beinaroviču un Jāni Zommeru 50 g. jubilejā. **DV Toronto nodaļa**

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROSINAŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266

TORONTO LATVIEŠU STUDENTU KOPAS DARBS UN TURPMĀKIE NODOMI

TLSK pilnsapulcē, kas notika 12. martā Sv. Andreja baznīcas telpās, pārrunāja un apsprieda vairākus jautājumus par kopas pašreizējo darbu un darbību nākotnē.

Par š. g. janvārī rīkoto karnevālu ziņojumu sniedza valdes pr-ža b. Andris Roze. „Nakts Latiņu kvartālā" nolēma nākošgad rīkot februāŗa vidū ar priekšnesumiem un vairāk maskām.

Pieņēma lēmumu par kopas oficiālu piesaistīšanos pie Toronto universitātes, lai kopas darbā vairāk ieinteresētu pašreiz studējošos jaunos studentus. Kopas afiliēšanās ar Toronto universitāti nekādā ziņā nebūtu šķērslis nestudējošo kopas biedru tālākai piederībai pie kopas un līdzdarbībai tajā.

Iespējams, ka pēc pārbaudījumiem maija sākumā vai vidū notiks t. s. šķiršanās jeb „attālināšanās" vakars.

Pilnsapulce nolēma šogad izmaksāt stipendijās $350.00. Lūgumus stipendiju piešķiršanai lūdz iesūtīt līdz š. g. 31. martam uz sekošām adresēm:

Maija Svanks, B. A., 144 Lasceles Blvd., Toronto, vai Arturs Zutis, 22 Willcocks St., Toronto 5.

Sakarā ar stipendiju atmaksu, kur tās jau kļuvušas atmaksājamas, pilnsapulces vairākums vienojās, ka vēl būtu izsūtāmas pēdējās atgādinājuma vēstules, pēc kam aizdotās summas būtu piedzenamas tiesas ceļā. Trīs kopas locekļi jau daļēji savus aizdevumus atmaksājuši.

Kopas pārstāvis pie LJNAK O. Pētersons sniedza ziņojumu par jaunatnes svētku rīcības komitejas paveikto darbu. No jaunā komitejā ievēlēja 4 biedrus, kas pārstāvēs studentu kopu un arī paši aktīvi darbosies LJNAK'ā. Jaunie pārstāvji ir: Alfrēds Žīgurs (māksla un archaiol.), Dagnija Vidiņa (inženierzin.), Vaira Vīķe (humanitārās zin.), Imants Freibergs (inženierzin.).

Apsprieda jautājumu par kopas pastāvīgas mītnes iekārtošanu. Iespējams, ka kāds studentu labvēlis Toronto atļaus lietot telpas savā namā, ko kopas biedri tad paši izbūvēs un iekārtos.

Par atsaucīgu un sekmīgu darbu karnevāla sarīkošanā janvārī, kopas valdes priekšsēdis A. Zutis izteica pateicību valdei, Veltai Švankai, B. A., Benitai Preisbergai un Jānim Kravim, tāpat arī Oskaram Pētersonam par kopas pārstāvēšanu pie LJN AK'ā.

Demokratija

Fatāla kļūda ir, ja apgalvo, ka demokratija pati par sevi ir pārāka par diktatūru. Tā tāda nav. Demokratija ir tas, ko tauta no tās izveido — spēciga vai vāja ,apgarota vai bez apgarojuma, godājama, vai nievājama.

Demokratijas slava ir tā, ka tā ļauj brīvību brīviem cilvēkiem, lai tie no savas brīvības varētu veidot to, ko viņi vēlas. Ja demokratija vēlētos viņu rīcību noteikt, tad tā pati sevi nokautu. Dodot brīvību, tā dod iespēju izraudzīties triumfu vai neveiksmi.

C. S.

PATEICĪBA

Visiem laipnajiem un atsaucīgajiem tautiešiem un tautietēm, kas atbalstīja mūsu uzvedumu Čigānu nometne labo izdošanos, izsakām sirsnīgu paldies.

Īpaša pateicība pienākas B. Senkēvičai par uzveduma tekstu un čigānietes labo tēlojumu, vijolniekam V. Bērziņam par jauko mūziku un P. Tillingam par materiālo atbalstu, kas mums sevišķi nepieciešams, gatavojoties 10 gadu jubilejai.

TLB deju trupas „Diždancis" saime.

AIZRĀDĪJUMS

„LA" 12. marta nummurā rakstā Latviešu ārsta panākumi Montreālā jālasa: Dr. Beldavs darbojas Montreālas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudzē kā pr-ka vietnieks.

PATEICĪBA

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem, kas piedalījās mūsu mīļā vīra un tēva Voldemāra Krūmiņa izvadīšanā uz pēdējo dusu. Sevišķi pateicamies Niagaras latviešu ev. - lut. draudzei, mācītājam A. Čopa kungam un ikvienam mīļš paldies par krāšņajiem ziediem, līdzjūtību un atbalstu mūsu skumju brīdī.

Sieva Ellise un dēls
Edgars Krūmiņš ar ģimeni.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Ar šeit samaksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU
DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTN. LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS LONDON • • S.W.7 ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Rakstiet mums un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus.
CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

LATVIEŠI DZĪVO SASKAR
ANGLIJAS LITERĀRO PAC

APCIEMOJUMS ROFANTAS MU

Ar Rofantas muižu, manas gaitas Anglijā saistītas ar ilgām un ciešām saitēm. Šeit ne tikai iepazinos ar trauksmaino mācītāju Slokenbergu, ne tikai klausījos muižas bijušā īpašnieka komandiera Lokera - Lamsona brīnumainajos stāstos, bet arī pie milzīgo kamīnu uguns piedzīvoju savu gara acu priekšā atdzimstam Anglijas vēsturi un literāro pagātni. Rofantas muiža ir arī izšķirējs faktors, ka manai sirdij kļuvuši tuvi 2 anglu milži — viens ar šķēpu, otrs ar spalvu — Olivers Kromvels un Alfreds Tenisons.

Vēl tagad Rofantas muižā atrodas melnozola krēsls, kuŗā kādreiz sēdējis lielais britu karakungs un lēmis tiesu par nelaimīgo karali Čarli 1. Viņš drošī vien sēdēja šajā pašā krēslā, kad piedzīvoja savas meitas nāvi, un Klaredons zina stāstīt, ka viņa meita mirusi pārliecībā — ka viņai jāiet nāvē tēva nežēlības un izlieto asiņu dēļ. Sēžot kamina priekšā un rokām glaužot gadsimtiem veco ozola koku, jādomā par šo spītīgo vīru, par kuŗu vairāk nekā par jebkuŗu citu personību Anglijas vēsturē ir pretēji uzskati. Vārgais Tomass Karlails to izveidojis par „varoņu-varoni", jau minētais Klaredons — par nežēlības un varmācības simbolu. Vēl tagad ļaudis strīdas, kuŗam būtu taisnība . . .

Varbūt šai pašā krēslā Kromvels pieņēma hercoga Jēkaba sūtņus, un varbūt šajā pašā krēslā viņš vētrainajā septembŗa naktī sagaidīja savu vientuļo nāvi . . . Bet ne jau Kromvela krēsls vien ir tas, kas saista pie Rofantas — katra telpa, katrs stūris elpo pagātni.

Vēl kā šodien atceros dienu, kad pirms 4 gadiem pirmie latvieši ienāca šajā postažā, kas smaržoja pēc pagātnes un pamestības. Viena no pirmām lietām, kuŗa man dūrās acīs, bija kāds maza vara grebums, parakstīts ar sieviškīgiem vilcieniem — „A. Tenisons", un tādēļ bija jāatceras kāda viņa panta rindas — „Cik skumji, bet cik svaigi, dienas, kuŗu vairs nav . . ."

Kāda tad ir šī skumja, bet svaigā Rofantas pagātne? Ieejot muižas priekštelpā, pretim vēras liela kamīna mute, virs kuŗas tris portreti — Indriķa VII, Indriķa VIII un Elizabetes I, un zeltā rakstīts gadu skaitlis — 1597. Pati Rofanta gan celta agrāk — 1540. gadā. Tā bijusi mācītāju muiža, un pamazām augusi apmēros un lielumā. Vienu daļu muižas ēkas cēluši pirmie kungi, kuŗi devušies uz tālajām Dienvidjūŗas salām, lai miglainajai salai pārvestu labklājību un neizmērojamas bagātības. Kāpņu telpā, kas ved uz otro stāvu, lieli stikla logi, kuŗus grezno iepriekšējā vaļpeņi. 1848. gadā īpašumā ieguva L[illegible] nu ģimene, un ar š[illegible] muižas literārā u[illegible] ciskā slave. Vēl [illegible] amerikāņu tūristi [illegible] kas meklē pagrabu[illegible] glabājušies pirmie [illegible] bu folio izdevumi[illegible] meklē muižas īpaš[illegible] sti ar lielo amerikā[illegible] tijas apdziedātāju [illegible] meni.

Kaut arī vēl tagad[illegible] nas sedz neskaitā[illegible] vara un koka grebu[illegible] jas un akvareļi [illegible] paliekas. No veciem[illegible] var spriest, ka Lok[illegible] ģimene kādreiz sav[illegible] lekciju izstādījus[illegible] mūzejā un ka šis[illegible] nas bijušas īstens[illegible]

Par pēdējo mu[illegible] Oliveru Lokeru - L[illegible] 25 gadus bijis kon[illegible] tijas deputāts un [illegible] mašīnu komandi[illegible] frontē 1. pasaules[illegible] gad stāsta visaspr[illegible] dotus. Kad šo ri[illegible] satika šo cienījam[illegible] viņa bija palikusi [illegible] fiziski ,gan ga[illegible] anekdotisks izklau[illegible] kad viņš, noskait[illegible] komūnistu izrīci[illegible] nekavējoties dotie[illegible] premjēra sēra Vi[illegible] (Rofantas muižā [illegible] ja britu pretko[illegible] centrs) — neviens[illegible] viņš tiks pieņem[illegible] dieris pat nedom[illegible] vus gumijas ūden[illegible] neticīgie vilās; [illegible] vairākas stundas [illegible] ninga ielā 10! Sa[illegible] ves gados koman[illegible] rāk kā iemīļējis l[illegible] tiem ne tikai dā[illegible] un vēsturiskus s[illegible] saviem stāstiem [illegible] pret komūnismu[illegible] garu. Ne tikai b[illegible] bet arī latviešie[illegible] Olivera Lokera-[illegible] bija zaudējums. [illegible] tas ,kas šo rindu[illegible] veda Tenisona [illegible]

„Forward, forwa[illegible] Let the peoples[illegible] down the ring[illegible] change; Throug[illegible] the world we [illegible] younger day: B[illegible] of Europe tha[illegible] Cathay".

Vai šī dzeja na[illegible] Bairona un Še[illegible] nu; idilliskāka u[illegible] Vudvorsa dzeju? [illegible] Rofantas jumta[illegible] lords iecerējis [illegible] darbus, tieši še[illegible] auklēdams ska[illegible] par dabu un [illegible] jeb kad teikti a[illegible]

(Nobeigu[illegible]

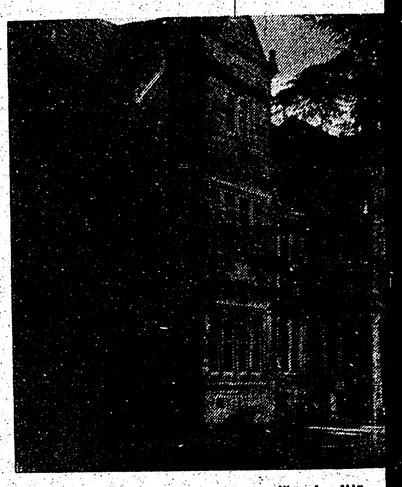

Rofantas muiža Anglijā.

Galvas sāpes un reuma[illegible]

ASPIRIN
TRADE MARK REG.
A PRODUCT OF BAYER

ĀTRI APTUR SĀPES!
Ja jūs mokāties ar galvas sāpēm, saaukstēšanos, neuralģiju, reumatismu un muskuļu sāpēm, iegaumējiet:
jūs nevarat dabūt nekā labāka, kaut vai par dubultīgu cenu!
100 tabl. 79 c 12 tabl. 29 c
48 tabl. 49 c 24 tabl. 19 c

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

TORONTO LATVIEŠU STUDENTU KOPAS DARBS UN TURPMĀKIE NODOMI

TLSK pilnsapulcē, kas notika 12. martā Sv. Andreja baznīcas telpās, pārrunāja un apsprieda vairākus jautājumus par kopas pašreizējo darbu un darbību nākotnē.

Par š. g. janvārī rīkoto karnevālu ziņojumu sniedza valdes pr-ža b. Andris Roze. „Nakts Latiņu kvartālā" nolēma nākošgad rīkot februāra vidū ar priekšnesumiem un vairāk maskām.

Pieņēma lēmumu par kopas oficiālu piesaistīšanos pie Toronto universitātes, lai kopas darbā vairāk ieinteresētu pašreiz studējošos jaunos studentus. Kopas afiliēšanās ar Toronto universitāti nekādā ziņā nebūtu šķērslis nestudējošo kopas biedru tālākai piederībai pie kopas un līdzdarbībai tajā.

Iespējams, ka pēc pārbaudījumiem maija sākumā vai vidū notiks t. s. šķiršanās jeb „attālināšanās" vakars.

Pilnsapulce nolēma šogad izmaksāt stipendijās $350.00. Lūgumus stipendiju piešķiršanai lūdz iesūtīt līdz š. g. 31. martam uz sekošām adresēm:

Maija Svanks, B. A., 144 Lasceles Blvd., Toronto, vai Arturs Zutis, 22 Willcocks St., Toronto 5.

Sakarā ar stipendiju atmaksu, kur tās jau kļuvušas atmaksājamas, pilnsapulces vairākums vienojās, ka vēl būtu izsūtāmas pēdējās atgādinājuma vēstules, pēc kam aizdotās summas būtu piedzenamas tiesas ceļā. Trīs kopas locekļi jau daļēji savus aizdevumus atmaksājuši.

Kopas pārstāvis pie LJNAK O. Pētersons sniedza ziņojumu par jaunatnes svētku rīcības komitejas paveikto darbu. No jauna komitejā ievēlēja 4 biedrus, kas pārstāvēs studentu kopu un arī paši aktīvi darbosies LJNAK'ā. Jaunie pārstāvji ir: Alfrēds Žīgurs (mākslā un archaiol.), Dagnija Vidiņa (inženierzin.), Vaira Vīķe (humanitārās zin.), Imants Freibergs (inženierzin.).

Apsprieda jautājumu par kopas pastāvīgas mītnes iekārtošanu. Iespējams, ka kāds studentu labvēlis Toronto atļaus lietot telpas savā namā, ko kopas biedri tad paši izbūvēs un iekārtos.

Par atsaucīgu un sekmīgu darbu karnevāla sarīkošanā janvārī, kopas valdes priekšsēdis A. Zutis izteica pateicību valdei, Veltai Švankai, B. A., Benitai Preisbergai un Jānim Kravim, tāpat arī Oskaram Pētersonam par kopas pārstāvēšanu pie LJNAK'ā.

ICĪBA
pateicību visiem, kas pie-
ņņ tēva Voldemāra Krū-
dējo dusu. Sevišķi patei-
u ev. - lut. draudzei, mā-
a un ikvienam mīļš pal-
ediem, līdzjūtību un at-
īdī.
va Ellise un dēls
gars Krūmiņš ar ģimeni.

nuskriptus saīsināt.
euzglahās, bet uz vēlēšanos sūtīs
arka.
em parakstītajos rakstos izteiktās
as viedoklim.

ējoties atbildēsim;
pastu bezmaksas
s.
PASKAIDROJUMI
ODĀ.

LATVIEŠI DZĪVO SASKARĒ AR ANGLIJAS LITERĀRO PAGĀTNI

APCIEMOJUMS ROFANTAS MUIŽĀ

Ar Rofantas muižu, manas gaitas Anglijā saistītas ar ilgām un ciešām saitēm. Šeit ne tikai iepazinos ar trauksmaino mācītāju Slokenbergu, ne tikai klausījos muižas bijušā īpašnieka komandiera Lokera - Lamsona brīnumainajos stāstos, bet arī pie milzīgo kaminu uguns piedzīvoju savu gara acu priekšā atdzimstam Anglijas vēsturi un literāro pagātni. Rofantas muiža ir arī izšķirējs faktors, ka manai sirdij kļuvuši tuvi 2 angļu milži — viens ar šķēpu, otrs ar spalvu — Olivers Kromvels un Alfreds Tenisons.

Vēl tagad Rofantas muižā atrodas melnozola krēsls, kurā kādreiz sēdējis lielais britu karaļkungs un lēmis tiesu par nelaimīgo karali Čarli 1. Viņš drošī vien sēdēja šajā pašā krēslā, kad piedzīvoja savas meitas nāvi, un Klaredons zina stāstīt, ka viņa meita mirusi pārliecībā — ka viņai jāiet nāvē tēva nežēlības un izlieto asiņu dēļ. Sēžot kamīna priekšā un rokām glaužot gadsimtiem veco ozola koku, jādomā par šo spītīgo vīru, par kuŗu vairāk nekā par jebkuŗu citu personību Anglijas vēsturē ir pretēji uzskati. Vārgais Tomass Karlails to izveidojis par „varoņu-varoni", jau minētais Klaredons — par nežēlības un varmācības simbolu. Vēl tagad ļaudis strīdas, kuŗam būtu taisnība . . .

Varbūt šai pašā krēslā Kromvels pieņēma hercoga Jēkaba sūtņus, un varbūt šajā pašā krēslā viņš vētrainajā septembŗa naktī sagaidīja savu vientuļo nāvi . . . Bet ne jau Kromvela krēsls vien ir tas, kas saista pie Rofantas — katra telpa, katrs stūris elpo pagātni.

Vēl kā šodien atceros dienu, kad pirms 4 gadiem pirmie latvieši ienāca šajā postažā, kas smaržoja pēc pagātnes un pamestības. Viena no pirmām lietām, kuŗa man dūrās acīs, bija kāds maz vaŗa grebums, parakstīts ar sieviškīgiem vilcieniem — „A. Tenisons", un tādēļ bija jāatceras kāda viņa panta rindas — „Cik skumji, bet cik svaigi, dienas, kuŗu vairs nav . . ."

Kāda tad ir šī skumjā, bet svaigā Rofantas pagātne? Ieejot muižas priekštelpā, pretim vaŗas liela kamīna mute, virs kuŗas trīs portreti — Indriķa VII, Indriķa VIII un Elizabetes I, un zeltā rakstīts gadu skaitlis — 1597. Pati Rofanta gan celta agrāk — 1540. gadā. Tā bijusi mācītāju muiža, un pamazām augusi apmēros un lielumā. Vienu daļu muižas ēkas cēluši pirmie kungi, kuŗi devušies uz tālajām Dienvidjūŗas salām, lai miglainajai salai pārvestu labklājību un neizmērojamas bagātības. Kāpņu telpā, kas ved uz otro stāvu, lieli stikla logi, kuŗus grezno iepriekšējo ģimeņu vapeņi. 1848. gadā muižu savā īpašumā ieguva Lokeŗu-Lamsonu ģimene, un ar šo brīdi sākās muižas literārā un mākslinieciskā slava. Vēl tagad ierodas amerikāņu tūristi un zinātnieki, kas meklē pagrabu, kuŗā kādreiz glabājušies pirmie Šekspīra darbu folio izdevumi; vēl tagad meklē muižas īpašnieka saraksti ar lielo amerikāņu demokratijas apdziedātāju — Valtu Vitmeni.

Kaut arī vēl tagad muižas sienas sedz neskaitāmas gleznas, vaŗa un koka grebumi, litografijas un akvareļi ,tad tās tikai paliekas. No veciem katalogiem var spriest, ka Lokeru-Lamsonu ģimene kādreiz savu gleznu kolekciju izstādījusi Nacionālā mūzejā un ka šīs izstādes dienas bijušas īstens notikums.

Par pēdējo muižas īpašnieku Oliveru Lokeru - Lamsonu, kuŗš 25 gadus bijis konservātīvo partijas deputāts un bruņoto automašīnu komandieris Krievijas frontē 1. pasaules karā, vēl tagad stāsta visasprātīgākos anekdotus. Kad šo rindu rakstītājs satika šo cienījamo kungu — no viņa bija palikusi tikai ēna, gan fiziski ,gan garīgi. Gandrīz anekdotisks izklausās notikums, kad viņš, noskaities par kādām komūnistu izrīcībām, izšķīrās nekavējoties doties pie toreizējā premjēra sēra Vinstona Čerčila (Rofantas muižā ilgus gadus bija britu pretkomūnistu līgas centrs) — neviens neticēja, ka viņš tiks pieņemts ,jo komandieris pat nedomāja novilkt savus gumijas ūdens zābakus. Bet neticīgie vilās; Lokers-Lamsons vairākas stundas pavadīja Dauninga ielā 10! Savos pēdējos dzīves gados komandieris bija vairāk kā iemīlējis latviešus — viņš tiem ne tikai dāvāja grāmatas un vēsturiskus sīkumus, bet ar saviem stāstiem par ilgo cīņu pret komūnismu uzturēja možu garu. Ne tikai britu sabiedrībai, bet arī latviešiem komandiera Olivera Lokera-Lamsona nāve bija zaudējums. Viņš bija arī tas ,kas šo rindu rakstītāju pieveda Tenisona portretam —

„Forward, forward, let us range;
Let the peoples spin for ever
down the ringing grooves of change;
Through the shadow of the world we sweep into the younger day:
Better fifty years of Europe than a cycle of Cathay".

Vai šī dzeja nav skaistāka par Bairona un Šellija morālizēšanu; idilliskāka un skaistāka par Vudvorsa dzeju? Un tieši zem Rofantas jumta lielais dzejas lords iecerējis daudzus savus darbus, tieši šeit viņš staigājis auklēdams skaistākos vārdus par dabu un mīlestību, kādi jeb kad teikti angļu mēlē.

(Nobeigums 4. lpp.)

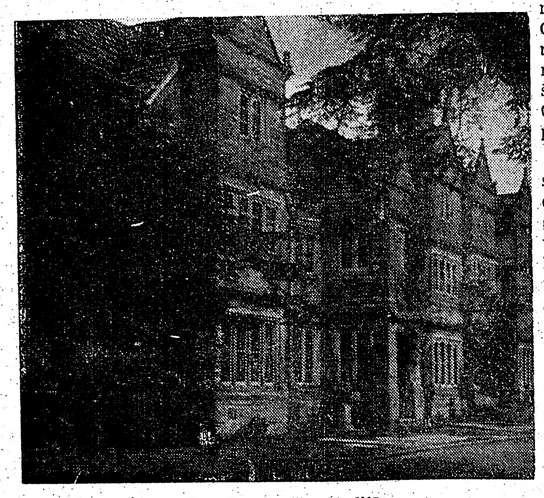

Rofantas muiža Anglijā.

Galvas sāpes un reumatisms -
ASPIRIN
TRADE MARK REG.
A PRODUCT OF BAYER
ĀTRI APTUR SĀPES!
Ja jūs mokāties ar galvas sāpēm, saaukstēšanos, neuralģiju, reumatismu un muskuļu sāpēm, iegaumējiet:
jūs nevarat dabūt nekā labāka, kant vai par dubultīgu cenu!
100 tabl. 79 c 12 tabl. 29 c
48 tabl. 49 c 24 tabl. 19 c

BALTIJAS TAUTU DRAUDZĪBAS NĀKOTNEI

Baltijas tautu federācijas Kanadā goda prezidents māc. A. Lūsis teic runu BSP draudzības pēcpusdienā Toronto. J. Kreiļa uzņ.

Baltijas sieviešu padomes rīkotajai draudzības pēcpusdienai 16. martā igauņu jaunās Pēteŗa baznīcas zālē bija intims raksturs, viesi jutās kā mājās. Visus laipni sagaidīja namamātes: šinī gadā prezidējošā pr-ce I. Kehla (ig.), A. Kopmane (latv.) un E. Senkus (liet.).

Skaista bija izdoma balti klātos galdus dekorēt ar svečturiem, kuŗos dega sveces visu triju mūsu valstu krāsās. Viesiem pie ieejas piespraude katram savas valsts krāsu lentītes.

Vakaru atklāja BSP priekšsēde I. Kehla, apsveicot goda prezidentus: Igaunijas konsulu J. Markus, Johannu Paets, māc. A. Lūsi un Latviešu nacionālās apvienības valdes pr-di A. Svenni.

A. Lūsis teica runu par draudzības dārza kopšanu. Runātājs arī visu triju tautu senajā vēsturē centās atrast draudzības izpausmi citai pret citu. Galvenais tomēr ,ka draudzības dārzs kopjams mūsu kopējai nākotnei.

Pēc tam sekoja vokāli-mūzikāli priekšnesumi, kuŗus pieteica padomes sekretāre I. Meklejdzone (liet.).

Lietuviešu dziedonis Verikaitis dziedāja āriju no Verdi operas Makbets. V. ar sava tikamā tembra plašo, labi skoloto balsi sagādāja īstu prieku. Pēc tam uzstājās Verikaiša vaditais vīru kvartets ar vairākām dziesmām, kas lielāko tiesu bija jautra žanra ,amerikaniskā stilā, bet labi iestudētas un jaunās balsis skanēja itin pievilcīgi.

Igauņu soliste Erika Veskimetsa dziedāja igauņu komponistu E. Ojas, Riho Paetsa un Aevika dziesmas labā priekšnesumā. Pie klavierēm pavadīja Ina Kruga.

Kad viesi bija atspirdzinājušies pie tases tējas vai kafijas ar pašu padomes locekļu sagatavotajām maizītēm un saldumiem un sirsnīgās sarunās pavadījuši patikamu cēlienu, sekretāre lūdza uzmanību, lai no klausītos latviešu jaunatnes trio — Valda Svenne (klavieres), Vaironis Bērziņš (vijole) un Kaspars Tūters (čells) — priekšnesumu Haidna Trio klavierēm, vijolei un čellam.

Ir atzīstama ideja iesaistīt arī jaunatni baltiešu sadarbībā trimdā, un mūsu topošie mākslinieki ieguva visas auditorijas sirsnīgu atsaucību ar savu drošo uzstāšanos.

Sarīkojums bija apmeklēts ļoti labi, zāle bija pilna (ap 200) viesu.

Latviešiem bija prieks savā vidū apsveikt tālu viešņu no Anglijas, sabiedrisku darbinieci M. Ķeņģi, DVF valdes loc. un Vanadžu priekšnieci Britanijā.— a.

KONFERENCE, KAS RADA BAŽAS

Vai Baltijas valstis būs pirmais upuris?

Pēdējā informācijas par priekšdarbiem tā sauc. „Virsotņu konferenci" ir tāda, kas rada visnopietnākās pārdomas un bažas. „Journal American" 9. marta numurā sniedz Associated Press informāciju, ka konferencē krievi prasīšot, lai Rietumi atzīst viņu ieguvumus Austrumeiropā un Baltijas valstīs. „New York Herald Tribune" ievadnieks J. Alsops no Londonas ziņo, ka starp Eizenhaueru un Chruščevu notiekot augstākā mērā slepenas sarunas attiecībā uz virsotņu konferenci.

To pašu apstiprina „Christian Science Monitor" pārstāvis pie AN — W. Frais, kas 10. martā raksta, ka par šīm slepenām sarunām zinot tikai ļoti nedaudzas personas. Virsotņu konference notikšot vasaras beigās. kādā atpūtas vietā Jaunskotijā, (Nova Scotia), Kanadā. Šī vieta esot parocīga Eizenhaueram, jo nav tālu no ASV, un arī parocīga Chruščevam, lai viņš pēc konferences, ja tā beigtos sekmīgi, varētu apmeklēt ASV un tā simboliski apliecināt aukstā kaŗa izbeigšanos. „U. S. News and World Report" 14. marta numurā kā Eizenhauera un Chruščeva sastapšanās vietu min Jaunangliju. Konference notikšot vasarā vai rudenī. Arī šis žurnāls runā par iespējamo Chruščeva apmeklējumu ASV pēc konferences.

Ar šo konferenci Maskava ir sākusi veiklu manevru ar tālu ejošiem mērķiem. Ja Maskava grib, lai Rietumu valstis atzīst visus tās iekaŗojumus un pirmā kārtā Baltijas valstu aneksiju, tad par to tā pasaulei solīs aukstā kaŗa izbeigšanu un „mūžīgu mieru." Nav šaubu, ka Rietumu pasaulē atradīsies ne mazums tādu, kas uzgavilēs šādai miera illūzijai un jutīsies atbrīvoti no atomkaŗa bailēm . . . līdz zināmam laikam. Protams, par šādu iznākumu gavilēs arī Maskavas valdnieki. Toties izmisums pārņems visas tās tautas, kas atrodas komūnistu varā, jo, aukstā kaŗa izbeigšanās nozīmēs arī to, ka vairs nevarēs paust taisnību par dzīvi aiz dzelzs priekškara. Ja tāda būs gaidāmā konference, tad ieguvēja no tās būs tikai Maskava.

A. Zv.

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda
uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie
LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.
Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.
ZVANĪT
EM 8-1242, Toronto

LATVIETIS IEGŪST LIELBRITANIJĀ PH. D. GRADU

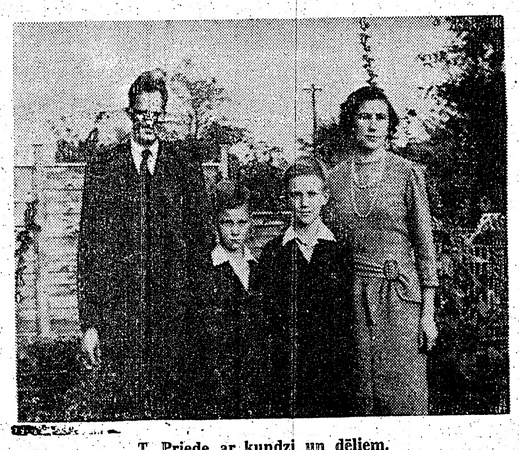

T. Priede ar kundzi un dēliem.

Būs pavisam maz londoniešu - latviešu, kas nepazītu Londonas latviešu draudzes priekšnieku Teodoru Priedi, bet pavisam maz būs tādu, kas zinās, kas šajā nopietnā un pienākuma apziņas pilnā virā slēpjas arī panākumiem bagāts zinātnieks. Šā gada 4. februāŗa dienā panākumiem vainagojās Teodora Priedes ilggadīgais pētniecības darbs: viņš Londonas universitātē ieguva Ph. D. gradu inženierzinātnēs. Kad inž. Priede nobeidza Latvijas universitāti, tikai nedaudzus gadus viņam bija atļauts nodoties savam izvēlētam darbam, — tad viņu iesauca leģionā, un savu dienestu viņš veica 19. divizijā. Pēc atbrīvošanas no gūsta T. Priede darbojās Baltijas universitātē Hamburgā un tur izveidoja mēchanikas fakultātes laborātorijas. 1947. gadā centigais zinātnieks izšķīrās kopā ar lielo brīvprātīgo strādnieku grupu dotīes uz Angliju. 6 mēnešus viņš bija spiests nostrādāt lauksaimniecībā, bet tad viņu uz speciālas atļaujas pamata no šī pienākuma atbrīvoja un viņš beidzot varēja nodoties pētniecības darbam. Iesākās darbs Britu Iekšdedzes-motoru laborātorijā, kur viņam bija jāpēta dizeļu motoru trokšņa problēmas. Gadiem ejot,, T. Priede ir kļuvis par C.A.V. Ltd. galveno pētniecības inženieri, Britu autorūpniecības savienības padomdevēju dizeļmotoru jautājumos, un izstrādājis savu doktora darbu „Elektriskās strāvas izplūdums kā cēlonis gāzes eksplozijās". Jānorāda, ka T. Priedem, pēc angļu augstskolu noteikumiem, doktora darbs bija jāstrādā par citu tematu, nekā viņš to dara savā maizes darbā.

Blakus zinātniskajam darbam jaunais inženiezu zinātnu doktors (pirmais latvietis Lielbritanijā) daudz brīvā laika veltī sabiedriskam darbam, un viņš ar Rofantas muižas pārvaldnieci E. Melderi bija arī tie, kas aizstāvēja bēgļu tiesības gan tālraidē, gan radiofonā.

Šajās dienās inž. T. Priede ar saviem līdzstrādniekiem pāries jaunizbūvētās laboratorijās, kuras atzīst par vismodernākām Lielbritanijā. T. Priede pats gan vēl neko nesaka, bet var spriest, ka daudzas uzdotās problēmas drīz būs atrisinātas, un mūsu zinātnieka vārds atkal reiz parādīsies techniskās preses slejās.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

NUJORKĀ

Bostonas DV jaunais teātris 15. un 16. martā viesojās Nujorkā, Master Institute telpās. Uzveda igauņu rakstnieka E. Vildes „Laimes pūķis" V. Streipa režijā. Tēlotāji bija A. Lambergs, M. Lēnbergs, V. Vasiljevska, H. Melkerte, V. Vilne un G. Straumēns. Izrādēs noskatījās ap 300 apmeklētāju.

ČIKĀGĀ

Mākslinieka Jāņa Tīdemaņa ilgstošās slimības dēļ viņa gleznu atklāšana Benedikta galerijā Hull House telpās 23. martā nenotiks, un izstāde pārcelta uz vēlāku laiku, par ko ziņos īpaši.

POKIPSIJĀ (N. Y.)

Helmāra un Ausmas Riteru ģimene aplaimota ar pirmdzimto — brašu dēlu. Jaunpiedzimušais izveido ceturto paaudzi jo bez jaunā pāŗa vecākiem šajā pilsētā savu mūža pievakari vada arī H. Ritera vecāmāte un vectēvs — Jansonu ģimene.

Dover Plains ģimnazijā par pašu audzēkņu avizītes „Hi - Spots" galveno redaktrisi ievēlēta latviete Diana Zariņa.

RUNĀJOŠĀ PILSĒTA - MONTREĀLA

Jauniebraucēja gandrīz lokālpatriotiskās piezīmes

Mēs esam kļuvuši lokālpatrioti Kad iebraucām Kanadā un mums jautāja, kā patik Kanada, mēs zinājām, kas mums jāatbild, bet paši pie sevis nodomājām savu domu. Daudz te bija sveša un neierasta, un svešo mēs kritizējām.

Bet gadiem paejot, mēs vairs neievērojam neīstā smaida iezemiešu vaigā — un daži pat paši esam pasākuši tā smaidīt, un uz jautājumu par mūsu labklājību bez apdoma atbildam to, ko no mums sagaida. Mēs neredzam netīrību ielās, nevērojam reklāmu bērnišķīgo skaļumu, un pamazām esam sasnieguši jau to lokāpatriotisma pakāpi, ka sarunā ar citu pilsētu vai provinču iedzīvotājiem ar visu krūti iestājamies par to, ka mūsu dzīves vieta pārāka par citām.

Un tas tā ir labi — mums ir vieglāk dzīvot. Nekas nav tik grūti kā strādāt nepatikamu darbu vai dzīvot vietā, kur nejūtas labi.

Neilgā laikā man nācies divi reizes mainīt dzīves vietu — no Hamiltonas uz Toronto, no Toronto pēc nepilniem divi gadiem — uz Montreālu. Un vienmēr bijis jāatbild uz to pašu jautājumu: Kā patik jaunajā dzīves vietā?

Torontieši, to jautādami, sagaidīja, lai atbildu, ka nekur nav tik jauki kā Toronto, un ka no sirds nožēloju, ka Ontario galvaspilsēta man bija jāatstāj. Montreālieši, savukārt, būtu ļoti izbrīnējušies, ja neatzītu viņu pilsētu par Kanadas skaistāko.

Parisam, uzņemoties cilvēces pirmā skaistuma konkursa tiesneša pienākumus, izgāja nelāgi. Kāpēc man nemācīties no citu kļūdām? Un tāpēc — briniškīga ir Hamiltona, varena ir Toronto, un skaista un reibinoša — Montreāla. Neprasiet, kuŗa jaukāka vai skaistāka . . .

Bet — vēl neesmu zaudējis visa Ontario sakrātā lokālpatriotisma, un tāpēc, varbūt, saredzu vienu otru Montreālas īpatnību, ko 10 gadus šeit nodzīvojušais latvietis vairs nesaredz. Jo tā jau kļuvusi par viņa ikdienu, par ieradumu — un viņš to pamanītu tikai tad, ja tās pēkšņi vairs nebūtu.

Vispirms — Montreāla esot pasaulē otra lielākā franciski runājošā pilsēta. Varbūt. Bet katrā ziņā tā ir — runājoša pilsēta. Autobusos ,uz ielas, veikalos, kino priekštelpās — visur, kur vien sapulcējas ļaudis, viņi runā. Dzīvi, žestikulēdami, ātri. No rīta Toronto apakšzemes dzelzceļā vai tramvajos valda angliski mierīgais un nosvērtais gars. Katrs braucējs uzskata par pienākumu rādīt, ka viņš pašreiz dodas pretī grūtam un atbildīgam dienas darbam. Vaigs ir nopietns, skatiens sevī ieslēgts, lūpas sakniebtas. Tikai tad, ja ierauga kādu pazīstamu, torontietis savelk seju ievingrinātajā smaidā, kas mirkli vēlāk atkal izdziest. Montreālietis dodas darbā runādams. Viņš uzrunā arī svešnieku, kam autobusā gadījies nostāties blakus, un ir pārsteigts, ja tas laipni neatbild.

To pašu dara autobusa šoferis. Reiz mēs pabraucām garām ielai, kuŗā autobusam saskaņā ar plānu bija jāiegriežas, jo šoferis bija pārlieku aizņemts sarunā ar pāris ģimnazistēm. Kāds uztraucās? — Neviens. Šoferis norikoja vienu no pasažieriem pie aizmugures loga, lai ziņo, vai ceļš brīvs, un soli pa solim kāpināja autobusu atpakaļ. Un runājās ar ģimnazistēm.

Vispār — autobusi. Saskaņā ar sarakstu, vajadzētu būt pavisam 195 dažādām autobusu līnijām, jo ir līnija Nr. 1 un līnija Nr. 195. Bet tik daudz nav. Ir Nr. 1 un ir Nr. 2A, bet nav Nr. 2 un 3. Ir 5 un 5A, bet nav 10, 13, 14 un vēl daudzu citu. Kāpēc? Nezinu. Tāpat neizdibināmas ir auobusu gaitas. Atstājis autoostu, tas dodaq nezinātājam nepārskatāmā un satraucošā ekskursijā pa pilsētu, vietām šķērsodams citas autobusu līnijas, vietām gabalus iedams tām parallēli, vietām aizklīzdams tālu prom no pārējās satiksmes, lai tad atkal kaut kur pilnīgi negaidīti ierastos kādā no galvenajām satiksmes ielām. Esmu mēģinājis izprast šādas iekārtas labās puses. Velti. Līdz šim man tas nav izdevies.

Katrā ziņā braucieni ar autobusiem Montreālā sagādā patīkamu pārmaiņu un nervu kairinājumu, jo šoferi te necieš, ja citu līniju autobusi tiem brauc garām. Šī sacensības gara ietekmē kādreiz uz ielām, kur vairākas līnijas iet parallēli, norisinās autobusu skriešanās sacensības — līdz nākošajai pieturai, satiksmes ugunīm vai vietai, kur vienam no autobusiem jāmaina virziens. Sacensību laikā ieteicams aizvērt acis un klusībā lūgties piedošanu no visiem, kam dzīves laikā nodarīts pāri. Bet arī šīs sacensības norisinās uz draudzības pamatiem: sacensības dalībnieki — šoferi, blakus braukdami, viens otram uzsmaida un — —piedod gāzi.

Pa Ontario pilsētām un lielceliem esmu staigājis un braukājis gandrīz septiņus gadus, bet šai laikā kopā neesmu redzējis tik daudz satiksmes negadījumu kā divi mēnešos Montreālā. Tāpat arī apdauzītu automašīnu uz ielām nekur neesmu redzējis tik daudz kā šeit. Te ir ļoti labi satiksmes noteikumi un tiem, kas no Ontario pārceļas uz dzīvi Kvebekā, no jauna jāiztur pārbaudījums auto vadītāju atļaujas dabūšanai, bet — braukt katrs brauc kā viņam tik un kā paša temperaments viņam pavēl.

Montreālas auto braucējiem ļoti patīk temps un troksnis. Kaut arī skaidri redzams, ka ceļš aizņemts, viņš iedarbinās savu auto signāltauri. Un pūtis — jo līdz ar to viņš būs vismaz kaut ko darījis. Viņš nebūs stāvējis dīkā.

Kaut arī autobusu līniju daudz un pastiprināti dzīvās satiksmes stundās ielas pilnas papildus autobusu, satiksme virzās daudz gausāk, kā varētu cerēt. Iemesls? Autobusos nav iespējams iekļūt. Ne tāpēc, ka tanīs nebūtu vietas, bet tāpēc, ka montreālietis uzskata par goda lietu izkāpt pa tām pašām durvīm, pa kuŗām viņš autobusā iekāpis, t. i., pa priekšējām. Un tāpēc viņš ar izmisuma spītu un nāves nicināšanu turas priekšēja durvju tuvumā, tā nosprostodams ceļu tiem, kas arī vēlētos iekļūt autobusā. Cik reižu neesmu redzējis autobusus atstājam desmitiem ilgu pilnus acu pārus pieturas vietās gaidām — un pašus pustukšus aizdrāzamies garām.

Interesi iepirkties Montreālas veikalos vairo Kvebekas provinces tirdzniecības nodoklis. Visam, ko šeit pērk — izņemot, kā šķiet, pārtikas vielām, bet arī ne visām — veikalnieks pieskaita tirdzniecības nodokli. Līdz šim tas bija 5, tagad 6 procenti. Ka šis nodoklis nav jau iepriekš aplēsts un iekalkulēts preces cenā, liekas, tiek darīts ar zināmu un cildenu nolūku — pircēju un pārdevēju smadzeņu vingrināšanai. Jo aplēsi parasti izdara galvā, summu noapaļojot līdz pilnam centam. Protams, uz sugšu. Visinteresantāko ieteikmi uz preces vērtību šis nodoklis atstāj, pērkot lietotas preces, piem. auto. Pirmo reizi nodokli samaksāja, kad auto bija jauns, — teiksim 5% no 2.000 dālderiem, resp. $100,- Pēc gada, kad auto cena noslīdēja oficiālos 500 dālderus uz leju, par to pašu auto jūs maksājat tirdzniecības nodokli $75,-, un — ja vien šis auto ik gadus mainīja īpašnieku, par viņu ik gadus no pašreizējās pirkuma cenas province iekasēja 5 (tagad 6) procentus. Atliek tikai saskaitīt kopā, cik viens pats auto savā mūžā var provincei ienest naudas. Vai nav vienkārši, loģiski un interesanti?

Savā laikā tikumiskie Ontario valdīšanas tēvi nolēma, ka Ontario pārtikas veikalos nekāda veida alus — arī vājalus — nav

(Nobeigums 6. lpp.)

CEĻA VĀRDI

Zemošanās Dieva priekšā cilvēkam iemāca pazemību visu citu vērtību priekšā. Parāda viņam īsto vietu starp citām parādībām un citiem cilvēkiem.
Ed. Virza.

☆

Reti apciemojumi ir dārgi apciemojumi.

☆

Laime stāv uz stikla kājām.

☆

Kas pamet veco ceļu, zina, ko atstāj, bet nezina, ko atrod.
Italiešu sakāmvārdi.

LATVIEŠI DZĪVO . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Myriads of rivulets hurrying trough the lawn,
The moan of doves in immemorial elms,
And murmuring of innumerable bees.

Šī ir Rofantas saulainā vasaras pēcpusdiena. Ar visām savām klusuma skaņām un neskaitāmajām bitēm, kuŗas latviešu veidotos stropos nes medu no Anglijas puķēm..

Bet ne jau Tenisons vien dzīvojis šajā namā, šeit apgrozījusies izsmalcinātākā literārā sabiedrība, un vēl tagad pie nomelnējušās sienas karājas kāds lielākā žurnālista un kritiķa Dr. Džonsona portrets. Nemaz nav grūti iedomāties viņu sēdam pie lielā kamīna un bārstot savas asprātības un aforismus. Un tad sērs Vinstons Čerčils — katrs Rofantas apmeklētājs var pārgulēt nakti šī lielā valstsvīra istabā, caur kuŗas loga vinstīgām var skatīties uz lielajiem dzīvības kokiem, platāniem un gludo mauriņu.

Tagad jau kopš četriem gadiem šajā muižā saimnieko Londonas latviešu draudze, un šajos četros gados muižas nolaistā āriene un telpas pilnīgi pārvērtušās. Tāpat kā muižas pārvaldnieces Erikas Melderes bites, tāpat tekā visas pārējās muižas darbinieces. Tomēr jau labu laiku muižai trūkst tās „saimnieka" Jūlija Vēvera — viņš bija pirmais latvietis, kas noslaucīja gadu desmitiem vecos putekļus un izraka pirmos celiņus plašajā parkā. Viņš grūti saslimis, bet arī viņa vieta nav tukša, un katrs, kas ierodas Rofantā, sajūt vēlēšanos to uzlabot, lai arvien vairāk un vairāk latviešu šeit varētu pavadīt atvaļinājumu.

Ārā sniegs sniegs, kaminā kuŗas milzīgi blūķi, es dzeŗu tēju ar pašas Rofantas bišu nestu medu. Pagātne elpo ar tagadnes muti, daudzie bārdainie vīri un mežģinēs tērptās sievas, liekas, ar ignumu raugās mani un jautā — ko tu te meklē?

Un naktis? Es guļu mīkstā gultā, raugos satumsušajā logā, kvēlojošās ogles, un domāju — kur gan ir vēl skaistāka vieta, kur pavadīt brīvlaikū, kur ir skaistāka vieta, kur pavadīt mesdus mēnesi un čukstēt savas mīlākās ausīs lielā dzejnieka vārdus —

Our echoes roll from soul to soul,
And grow for ever and for ever.

Rofanta ar savu literāro un vēsturisko pagātni mūs uzņem savā klēpī un, uz brīdi elpojot pagātnes elpu, liekas, mēs nemaz neesam tik sveši, nemaz tik atstāti — jo šī pagātnes elpa sajaukta ar tagadnes latvisko viesmīlību.

„Brauciet ciemos!" saka pārvaldniece, un šie vārdi nevienam nav jāatkārto, jo katrs, kas mēģinājis un izjutis lielo garu klātbūtni, nevarēs neatgriezties.

Guntis Zariņš.

Gatavojoties Nakts serenādes izrādei Toronto 29. martā, TLNT ansamblis rež. M. Bērziņas vadībā pulcējās uz pēdējiem mēģinājumiem. Uzņēmumā: M. Bērziņa — Antonija, Fausī — Ed. Alberings un Tamaši, praktikants — Dz. Pūpēdis. Izrādes atlikums par labu smagi slimajai L. Štengelei.
J. Kreiļa foto.

„TRĪNE GRĒKI" TLTA UZVEDUMĀ

1. r. no kr.: V. Damanis (Jāņuks), B. Dambrovska (suflēze), I. Pētersone (Annule), D. Gribuste (Trīne). 2. r.: S. Kaļina (Mazbērzu māte), P. Andersons (Mazbērzu tēvs), M. Bērziņa - Muižarāja (režisore) prof. V. Burkēvics, skolot.: V.Slavieša un A. Kārkliņa; 3. r.: J. Dreifelds (Brencis) I. Sproģe (Made), M. Vāgners (Dāvis), I. Kalniņa (Rembainiete), V. Turķis — skatuves apgaismotājs), E. Markēvica (Lielbērzu saimniece), A. Zaķis (Juris), Ž. Siljakovs — skatuves meistars, O. Siljakovs (Atis), J. Dreifelds (Vilis). Pa kr. apakšā: jaunos aktierus sagatavo izrādei. — P. Andersonu grimē Fr. Lintiņš un Kaļiņu — B. Tīruma. J. Kreiļa uzņ.

16. martā sv. Andreja baznīcas zālē bija neparasta noskaņa. Sapulcēto skati, rokas spiedieni manāmi atšķirās no citām līdzīgām saiešanām. Pavasarim tuvojoties, arī latviešu sabiedriskā dzīvē iešalcās pavasaŗa vēji — jaunība.

Uzmanības centrā Toronto Latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas audzēkņi, kas ar īstu entuziasmu, režisores Mildas Bērziņas - Muižarājas drošās rokas vadīti, stājās skatītāju priekšā ar sen iecerēto Rūd. Blaumaņa lugu „Trīnes grēki."

Ir grūti katram lugas tēlotājam pieiet ar kritikas mērauklu, ar kādu izturas pret jau zināmā mērā rutinētiem tēlotājiem. Bet šoreiz nevar arī neteikt, ka dažā labā tēlotājā pavīdēja slošā dzirkstelite, kas varētu izvērsties liesmā. Lugas tēlotāji komplektējās no ģimnazijas I., II., III. un IV. klases audzēkņiem.

Kā pirmie jāmin Dagmāra Gribuste — Trīne, Edīte Markevica — Lielbērzu saimniece, Ilga Pētersone — Annule, Sarma Kaļiņa — Mazbērzu saimniece, Inta Kalniņa — Rembeniete un Ināra Sproģe — Made. Pauls Andersons — Mazbērzu tēvs, Ausekli Zaķis — Juris, viņa dēls, Juris Dreifelds — Brencis, Ojārs Siljakovs — Atis, Mārtiņš Vāgners — Dāvis un Ābrāms, Viktors Damanis — Jāņuks, Jānis Dreifelds — Vilis.

Pilnā zāle skatītāju un īsti sirsnīgā atsaucība, neskopojoties aplausies, vairākkārtīgi pat cēlienu vidū, liecināja, ka jaunie tēlotāji savu uzdevumu veica piemēroti, un vērtējošam skatītājam deva ticību, ka latviešu aktieŗu saimes koks dzen spēcīgas atvases, veidojot jaunaudzi, un ka mūsu tautas milestība pret teātŗa mākslu neapsīks. To apstiprināja arī kāda jaunā tēlotāja pēc izrādes izteiktā doma: „Cik grūts bija mēģinājuma laiks līdz izrādei, tikpat viegli tagad pateikt, ka visi gribētu atkal tēlot,uzvadot kādu citu lugu." Tas izklausās kā solījums nākotnei. Bet — pirms ejam tālāk — vai nederētu vēlreiz atkārtot to pašu lugu „Trīnes grēki"? Daudzi, kas kaut kādu apstākļu dēļ izrādē nevarēja ierasties, vēlētos to redzēt.

Katrā ziņā nevaram paiet garām šī vērtību koka saknei — ģimnazijas vadībai un audzinātājiem, kas pelnījuši visu tautiešu atzinību par vispusību, ar kādu tā vada savus audzēkņus dzīvē, paverot mūsu jaunatnei durvis uz latvisko pasauli, kas šai laikmetā tik ļoti apdraudēta.

Skatītāji pareizi novērtēja šī vakara jaunos censoņus, ko pierādīja bagātīgie aplausi, kas pēc pēdējā cēliena nemaz negribēja rimties. Netrūka arī ziedu. Pēc izrādes sarīkojums turpinājās ar tautiskām dejām, rotaļām, draudzīgās pārrunās un ar laba vēlējumiem nākotnē. Paldies. V-ņa

Plašs sarīkojums mākslas veicināšanai

Kanadas bezpeļņas organizācija „The Allied Arts Commitee', kas darbojas Toronto pilsētā, lai veicinātu mākslas attīstību Kanadā, gatavojas 22., 23. un 24. maijā grandiozam sarīkojumam — Monte Karlo karnevālam.

Šai sarīkojumā piedalīsies Centrālā Ontario drāmas līga, Kanadas nacionālā baleta gilde, Operas festivāla dāmu komitejа un — kā jaunākā locekle — Kresta teātŗa klubs, kopā ar vairāk kā 3300 biedriem.

Atlikums no šī sarīkojuma tiks sadalīts šādi: 35% Nacionālā baleta ģildei un Operas festivāla dāmu komitejai (katrai), 17,5% Ontario drāmas līgai un 12,5% Kresta teātŗa klubam, kas šādi iegūtos pabalstus izlietos uzvedumu sagatavošanai ,kostīmu iegādei, mūziķu atalgošanai un līdzīgām vajadzībām.

Visu šo četru grupu pārstāvji cer uz visplašāko publikas atsaucību, apmeklējot trīs dienu ilgos vērtīgos uzvedumus, lai tādējādi veicinātu mākslas dzīves spožāku uzplaukumu Kanadā.

Atrasti laimīgie laimētāji

Latviešu mākslinieku apvienības Kanadā gleznu izlozē bija piecpadsmit darbi, skulptūras un kokgriezumus ieskaitot, ko apvienības izraudzītā komisija, organizāciju pārstāvjiem klātesot, 15. martā izlozēja savā salonā DV namā. Starp laimētājiem septiņi ir torontieši, bet pārējie astoņi dzīvo dažādās provincēs. A. Brūvera Studiju laimējis torontietis Gludovs uz lozi Nr. 230; E. Dzeņa Svētdienu — Puķītis, Toronto (580); A. Kalniņas Ainavu — inž. E. Jēkabsons, Ņūfaundlendā (1271); A. Kerāna Akvareli — K. Mūrnieks, Toronto (1002); A. Kopmaņa Puiku — M. Mīlmanis, Toronto (1033); A. Kopmaņa Snaudošo meiteni — O. Strazdiņš, Montreālā (950); K. Langenfelda Solveigu — I. Misiņš, Toronto (383); H. Meŗca Trīs ēnas — O. Rozenbergs, Londonā, Ont. (829); A. Nuliša Kompoziciju — A. Lidums, sv. Katrīnēs (307); E. Pakalna Ainavu — E. Danbergs, Halifaksā (802); V. Pāvula Balasta dambi — T. Bištēviņš, Halifaksā (801; V. Reinholda Sarkanās puķes — P. Rasiņš, Toronto (1036); V. Skudras Div' plaviņas es nopļāvu — G. Bērziņš, Vindzorā (527); M. Skujas Rotas — I. Dubinskis, Hamiltonā (913); un Ed. Upiša Kalna piekāji — V. Ivans, Toronto (251). Izlozei bija pārdotas pavisam 805 lozes, kas, tiešos izdevumus un nelielu atlidzību darbu autoriem atskaitot, mākslinieku apvienībai dos ap $400,- atlikumu.

Izlozes laikā atsevišķus stendus bija iekārtojuši latviešu daiļamatnieki: V. Vilsone audumu stendu, O. Mežule audumu un margojumu, Z. Jurševskis keramikas, J. Zāliņš ādas izstrādājumu un A. Ķivlenieks rotas lietu.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM
AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANADA,
Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

AUGSTAS KVALITĀTES
PRECES PAR
ZEMĀKAJĀM CENĀM
ĀTRĀKĀ PIEGĀDE
Sūtām saiņus uz PADOMJU SAVIENĪBU (arī SIBIRIJU), POLIJU un citām zemēm.
Sūtām PĀRTIKU, TEKSTILIJAS, APAVUS, ĀDAS PRECES, APĢĒRBUS, ZĀLES, MŪZIKAS INSTRUMENTUS, DARBA RĪKUS u. c.; ir INTŪRISTA ATĻAUJA.
Mūsu sūtītiem saiņiem visi maksājumi tiek nokārtoti šeit, saņēmējiem Latvijā u. c. nekas nav jāmaksā.
ORBIS SAIŅI ir 22 mārciņas (10 kg) svarā. Sūtām arī DUBULTSAIŅUS 20 kg svarā. Tādā veidā klientiem iespēja ietaupīt $3.50. Mūsu cenas nemainās. Ar 1. janvāri sūtām STANDARTSAIŅUS ar APELSĪNIEM:
10 kg — $15,25
ORBIS
298 BATHURST ST., TORONTO 2B,
Tel. EM 4-2810. Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
4414 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill., U.S.A.
HAMILTONĀ zvaniet JA 8-5257.
DETROIT - WINDSOR
578 Wyandotte East, St., Windsor, Ont.,
tel.: CL 6-3982

APVĀ

Valentīna Pelēča tēlojumi un m

Kārlis Skalbe ar „Mazajām piezīmēm" un Jānis Sudrabkalns ar „Viena bezdeliga lido" ir cēluši godā šo mūsu rakstniecības nozari. Zināms, kā pārējos novados ,arī šeit, runājot Jāņa Grīna vārdiem, var producēties kā lielais D (dzejnieks), tā mazais d (diletants). Teiksim tūdaļ skaidri — šoreiz rakstāms lielais D.

Grāmata iedalīta divi daļās: Saules gredzens un Kaŗa kalpa pasakas.

Saules gredzenā tēlota Vidzemes Malienas gadskārta, zīmējot katra mēneša norises dabā, mazāk cilvēku dzīvē. Tas ir kas līdzīgs Virzas „Straumēniem." Bet Virza, protams, ir Virza, un Pelēcis atkal pats savs. Virzam rudenī ļaudis līdz ceļiem brien pa nobirušām lapām, ziemā zvaigznes ir bļodiņas lielumā, un ūdens, no spaiņa tecēdams, sasalst ledū — tieksme uz patosu. Pelēcis vienkāršs un neuzbāzīgs.

Tur ir vēji, sniegi, lieti, saule, koki, putni un dzīvnieki, ūdeņi un akmeņi. Katras debess puses vējš atnes savādāku sniegu (13. lp.). Bet ne sniegu vien, arī mākoņus un lietus, veldzi un tveici. Dienvidaustrumiem pieder rāmais sējēja tikums (31 lp.). Dzejnieks ir sadraudzējies ar kokiem, šī draudzība bez sevišķa apliecinājuma pavīd grāmatā vairākkārt. Tur ir āra, birzes un sila bērzs (87). Nezinu, cik viņš skolots mūzikā un cik tai pievērsies, bet sava novada putnu dziesmas ,tāpat dzīvnieku valodas gan viņš pārzina kā reti kāds. Viņš ir ieskatījies un iekļausijies ūdeņos, gan pavasaŗa palos, gan ziemu, kad tie saplaukši un norimuši un pat straujākās vietās gulgo miegainu „gul, gul, gul". Vēl vairāk — viņš tos izjūt: „ . . . tavas asinis nojauž kādu pašam nezināmu aizmūža radniecību ar palu ūdeņiem". (23.). Tā ir lielā dzīvības mistērija, kas liek lai kukaiņu tūkstoši „atkal kustētos kopējā dzīvības rakstā ar sauli, ūdeņiem un smarzām" (25). Šai kopējā dzīvības rakstā rosās arī cilvēks, ievziedu smaržā, piemēram, iestigdams „mierīgajam zemnieka prātam neizprotamā mulsumā" (33), nolīgodams savu vasaru un pēdīgi noiedams Alūksnes kapkalnā.

Tā šie apvāršņi nav vairs tikai reālie apvāršņi vien, kur var paskatīties, cik augstu saule vai no kuŗas puses un kādi nāk mākoņi, bet gan atziņu, izjūtu, dziesmu un daiļuma debesis, kas piešķir dzīvei krāšņumu, dziesmas, jēgu un nozīmi. Ar tām dzejnieks o
dzis, tanīs ieaud
no tām dzīvo u
līdz kaŗa, gūsta,
ļos, kā gliemezis
ir latviskās Vidz
debesis, varbūt d
las un necilas ti
aizkritušas ar
ņiem" (7) un
reklāmu krāsain
bagātas dzejniek
bu un daiļumu
gredzens".

Otrā daļā, „Ka
kas", ir auora s
mas, izjūtas. Tu
Ziemassvētki ,ra
mi par Vācijas
un dzīvi ASV k
saules un mūsu
un nebūšanas." T
ji, kaŗa dūmiem
niem nokvēpu
skumjas izjūtas
mums nodarīts
nedarām mēs
vairs nekas jaun
godīgi domāts
Tikai vietumis
jutoņā uzdzirkst
„Vakara stund
pīpjus, sprieda
gudroja, vai līd
ņiem, kad ar v
jābrauc atkal uz
diņos pakārtajā
būs auklas nop
Austrāliju vai A
Tfū, velns, Čerči
stījis to Atlant
mūsējie Rūzvelta
vinājuši tautisk

„Tur mēs ar
Edžu tupējām ka
dzērām kapitula
kaitinājām beļģu
Mēs nelūdzām t
Mēs nelūgsim t
Lai Trīmens

Viens pīpis, kam
Šodien dziedie

Ja gribam iet
rakstiņ dziļāk p
gana mezglu
vedienu: „saso
nemaldīgas mē
lēkta un rieta c
godīgie un bri
reliģijas jautāju
lestība, brīvība
stīta cilvēka si
vēl daudz citu.

Visu to Pelē
kārši ,gluži un
jot un nemeklēj
ķoties. To grib
mūsu runas un
pārgudra, migl
Šī ir viena

ĢIRTS SALNAIS

SĪPOL
ORCH

(116. turpinājums)

Taču citos virzienos man nerādījās spož
redzes. Cik sapratu, vāču firma jauno darbini
tēja ļoti augsti un ne vien kā aroda pratēju,
esmu vienmēr brīnījies, kur šādi cilvēki visu
Bez savas mātesvalodas, viņa runā trīs citas
nā? Nē, arī raksta tajās. Es, pirms došanās uz
tinentu, trīs mēnešus mācījos vāciski. Esmu
jis vācu zemēs vairākus gadus un vēl šodien
lāgā vāciski kādu pasūtīt pie velna . . . Nu, v
Briesmas bija arī tās, ka viņa pēkšņi varētu iz
par palikšanu Vācijā, un tad mans vienīgais st
ierocis — viņas izceļošanas papīri — nebūt
neviena centa. Ikvienam viegli nojaust, ka p
kļuvu melancholisks. Bez tā — nāca cits spē
skaidrām debesīm — kādā jaukā dienā no gū
radās manas kafejnīcas Lotes vīrs.

Jutos, kā krabis, iemests vārošā ūdenī.
vairs ne kur skriet, ne kur palikt. (Nav ne
viegli piepeši vienā dienā atteikties no pieras
tībām un dzīves veida. Organisms arī pierod
protams, staroja, it kā tikko būtu ievēlēta Vis
prērijās par piena karalieni. Es, vaļas brīžos,
no viena paziņas pie otra, — nebija vairs ku
nāt nervus.

Retajās nedēļas nogalēs, kad Inrai gadīj
stunda, viņa sarīkoja savā divistabu dzīvokl
ņām kaut ko līdzīgu pēcpusdienas tējai, taču
prieki tikai vairāk satracināja, lai pēc saieša
gām nezinātu, kur likties. Heidelberga nav ne
tas pilsēta kā Hamburga, vai franču Marsel
trakots vari viegli dabūt visu to, kas tām
voklim piemērots, un par lētu naudu. —

Indra Gubiņa

31. turpinājums

Aina vairs nespēlēja, viņa skatījās savā skolotājā, kas neteica ne vārdā. Vai tiešām viņa būtu slikti nospēlējusi? Klusums viņas apņēma, bet Margas ausīs vēl skanēja tālā aiju dziesma, skanēja Pēteŗa balss. Kaut kas it kā ar varu vilka viņu pie klavierēm. Viņa piecēlās, izņēma rokas no kabatas — un tikai tad atjēdzās, ka nav vairs skolas meitene, nav vairs Pēteŗa, nav saulē vizošo viļņu ar ievu ziediem, un nav viņai vairs abu roku.

„Labi, Ainiņ, tā bija daudz labāk nekā pirmoreiz." Marga Krauze atkal bija skolotāja, paņēma notis un meklēja meitenei piemērotu gabalu.

„Tā — sāksim jaunu gabalu. Tas būs mazliet grūtāks, bet — mēģini."

Aina lēni, bet neritmiski spēlēja. Margas rokas pa brīžam noraustījās, tik grūti nācās tās valdīt! Gribējās piesēsties un nospēlēt Ainai priekšā, bet viņa nevarēja. Viņa tikai iegrūda rokas dziļāk kabatās un ar acīm sekoja notīm.

Kad meitenes soļi izskanēja kāpnēs, Margu apņēma pilnīgs klusums. Viņa sēdēja pie atvērtajām klavierēm un skatījās melnajā pulitūrā, kreisā roka mazliet neveikli skandināja „Aiju dziesmas" melodiju.

„Ha, nu es plinkšķinu tāpat kā Erika," Marga skaļi noteica un aizvēra klavieŗu vāku. Viņa sāka staigāt pa istabu, automatiski soļi apstājās pie loga. Vēl aizvien sniga, bet nu pārslas izskatījās kā birstošas ievziedu lapas. Marga skatījās baltajā ņirboņā aiz loga, un viņai likās, ka istabu piepilda rūgteni salds tvans. Gadi, gadi — kā tie bija aizskrējuši, sev līdz paņemdami jaunību. Nekad viņa vairs nemīlēja ar tādu tīru paļāvību un apbrīnu kā toreiz Pēteŗi. Vēl tagad viņa nesaprata, kādēļ Pēterim bija bailes iemīlēties. Bet — tam vairs nebija nozīmes, varbūt viņš apprecējās ar kādu citu, varbūt — kaŗā krita, varbūt tāpat kaut kur vēl dzīvoja — kas lai to zina! Atmiņas, tās nāca saldi rūgtas, tās skanēja katrā sniega pārslā aiz loga, un Marga jutās laimīga, aizmirsusi īstenību, aizmirsusi sevi.

Soļi uz kāpnēm lika satrūkties, bet tūliņ viņa arī zināja, ka nācēji ir Ģirts ar Eriku. Tai pašā mirkli viņa arī juta ledaino sienu, kas pēdējā laikā uzcēlās starp viņiem. Margas varā bija to noārdīt! Kā būtu, ja viņa tagad pagrieztos un kā senāk skrietu Ģirtam pretim, apliktu rokas ap viņa kaklu un sauktu: kā es tevi gaidīju! Tad Ģirts paceltu viņu, varbūt nebēdīgi apgrieztos un atkal noliktu zemē. Viņi smietos, jauktu viens otram matus, līdz nogurtu, un tad Marga pieglaustu galvu pie vīra krūtīm un gulētu.

Durvis atvērās, Marga strauji apgriezās, jau paspēra soli, bet tad palika stāvam. Savāds, spītīgs stingums pārņēma locekļus, un rokas necēlās vīram pretim, visi labie, mīļie vārdi palika neizteikti, tikai lūpas savilkās saltā smaidā.

Šai mirklī Marga sevi ienīda. Kādēļ viņa vairs nespēja pret Ģirtu būt mīļa, kādēļ?

☆

Pienāca Ziemassvētki. Līvija savā istabā saiņoja dāvanas — tur bija kāds nieks visiem: Ainai, vecākiem un arī Ošiņam un Ģirtam Krauzem. Ilgi viņa bija par Ģirtu domājusi, vai vispār ko dāvināt un ko. Viņa gribēja nopirkt kaut ko tādu, ko nevar neievērot, ne arī tūdaļ aizmirst. Izšķīrās par grāmatu, tādu grāmatu, kas viņam atvērtu acis, kas skaidri parādītu, ka viņa iemīlējusi cilvēku, kuŗu nedrīkst mīlēt. Tagad viņa rūpīgi saiņoja šo dāvanu, sev iztēlodamās, kā Ģirts to lasīs, sapratīs, ka tur rādītā meitene nevar būt neviena cita, bet Līvija pati, un cik bezgala grūti vadīt dienas, ja mīlestība izstaro tukšumā. Kā ar to tukšumu īsti bija, Līvija nezināja. Varbūt Ģirts mazliet, tikai mazliet domāja arī par viņu, pat gredzenu vēl nebija atprasījis.

„Ūjā, kam tad tik daudz to dāvanu?" Aina iesaucās, pavērusi durvis.

„Kas tev par daļu," māsa atcirta.

„Es taču neņemšu nost."

„Vai tu savus sainīšus esi sataisījusi?" Līvija izlīdzināja lentīti ap Ģirtam domāto dāvanu.

„Nē. Neesmu nemaz vēl nopirkusi, bet — trīs dienas, gan paspēšu. Kam tā būs?"

„Tā? Krauzes kungam!"

„Krauzes kungam? Kāpēc — — ko tu viņam dāvināsi?" Aina pārsteigta vēroja māsu.

„Grāmatu."

„Hm . . . Varbūt man vajadzēja Krauzes kundzei kaut ko uzdāvināt, es uzrakstīju tikai kartīti."

Līvija smīnēdama paskatījās un nopūtās: „Krauzes kundzei! Uzdāvini viņai kaķi, lai nav garlaicīgi vienai pa māju."

Aina kļuva domīga: „Tu smejies, bet tā nemaz nav smādējama iedoma. Tāds mazs, mīļš kaķītis, kas vēl rotaļājas, kas glaužas pie kājām . . . Nudien — es iešu aprunāties ar māti!" Aina izskrēja no istabas.

— Kā tad, visām vecmeitām ir kaķi vai suņi, un Marga Krauze jau arī gandrīz bija tāda vecmeita! Ha, ha — nu jau četrus mēnešus viņa nekur kopā ar Ģirtu nebija redzēta!" Līvijā plosījās tāds nelāgs, vēl pavisam maziņš greizsirdības velniņš. Pēdējā laikā Krauzes kungs gan arī viņu mājā nenāca, bet tas bija saprotams.

Līvija piegāja pie kumodes un izņēma kastīti, kuŗā glabāja Ģirta gredzenu. Viņai patika reizēm spoguļoties melnajā akmenī, uzlikt gredzenu sev pirkstā un iedomāties, ka Ģirts to tur uzlicis.

„Tu saiņojot dāvanas," tēvs nemanīts bija atvēris durvis, „vai tev nepalika kāda loksne papīra pāri, man pietrūkst?"

Līvija sarāvās, bet tūliņ atguva atkal mieru.

„Jā, man vēl vajag būt. Lūk, šo tu vari dabūt!" Viņa sniedza košo papīru tēvam, bet melnais akmens tik nodevīgi ievizējās viņas rokā, ka tēva sejā iezagās pārsteiguma smaids.

„Ko es redzu, manai meitai gredzens? Kuŗš tad dāvāja?"

Līvija apjuka, viņu mazliet sāpināja tēva labsirdīgā ironija.

„Teic nu vien!"

„Ģirts."

„Kāds Ģirts?"

„Nu — Krauzes kungs," Līvija viegli nosarka.

„Nerunā niekus! Viņš taču tev nedos gredzenu!" Tēvs vairs nesmaidīja.

Līvija sacirtās. Viņā auga spīts.

„Bet redzi, ka iedeva, toreiz viņa sieva vēl bija slimnīcā!"

„Pag, pag, meit' — ar tādām lietām nevar jokot." Tēva skats apstājās pie sainīša ar Ģirta vārdu.

„Tā domāta viņam?"

„Jā."

„Līvij, tu nu vairs neesi bērns, parunāsim prātīgi. Kas ir starp jums abiem?"

„Kas? Kas tad var būt?"

„Būt var daudz kas. Meit, es nu tu vari visu īstā-

stīt." Tēva balss skanēja mierīgi, pat draudzīgi, un Līvija jau sen alka kādam uzticēt, ar kādu dalīties savā mīlestībā. Viņa nemeklēja skaistus vārdus, bet atklāti teica: „Es viņu mīlu. Jā, tēt, es zinu, ka viņam ir sieva un ka es nedrīkstu to darīt — bet — tā tomēr ir. Un vai tu domāji, ka viņš nāca te, tikai lai ar tevi būtu kopā. To gredzenu viņš arī nav man atpakaļ prasījis. Bet tas ir viss."

Valtera kunga pierē ievilkās stāva, dziļa rieva.

„Tik vienkārši, Līvij, kā tev viss izliekas, nebūs. Tu saki: viņam ir sieva, bet — bet tev jātiek šim „bet" pāri. Viņam ir sieva, un punkts."

„Es nemaz negribu, lai viņš mani precētu. Es tikai viņu mīlu!" Līvija iesaucās, un Valtera kungs nevarēja novaldīt vieglu smaidu.

„Tu negribi! Tu nemaz to nedrīksti gribēt! Ģirts mīl savu sievu, un es, meit, neticu, ka viņš tai pašā laikā mīlētu arī tevi. Tā nebūs."

„Tā ir! Un kaut arī viņš mani tā nemīlētu kā es viņu, tad tomēr gluži vienaldzīga neesmu. Viņš, protams, tagad neko nedrīkst runāt, viņam tad būtu vispirms jāizšķiras, un Marga vēl, laikam, nav īsti vesela — —"

„Nerunā muļķības, meit, un nejaucies citu dzīvē! Tu esi iemīlējusies, laļi — bet tu to nevari apgalvot par Ģirtu. Un tu nekad nebūtu laimīga, ja savu laimi celsi uz cita nelaimes. Es pazīstu Margu, un es pazīstu tevi, tu tagad visu redzi citādām acīm, nekā tas ir."

„Tā tikai tu domā! Ģirts vēl ir jauns."

„Nu, desmit gadu vismaz par tevi vecāks!"

„Kas par to, tu arī esi vecāks par māti, un tomēr jūs visu mūžu esat labi nodzīvojuši."

„Līvij, tu aizdomā par tālu. Skaties vispirms tuvumā. Vai Ģirts ir tev teicis — ka viņš tevi mīl? Vai viņš vispār tev ir devis kādu iemeslu tā domāt?" Tēva balss kļuva nepacietīga.

„Vai tu domā, ka mūsu laikos vēl mīlestību zvēr, uz ceļiem metoties? To, protams, Ģirts nav darījis, un es ceru, nekad nedarīs. Tas būtu smieklīgi."

„Jaunām meitenēm pa laikam patīk visu iztēlot citādās krāsās. Bet, lai nu būtu kā būdams, apdomā visu mierīgi — ar prātu, lai sirds saka, ko grib, neklausies viņā. Un to dāvanu arī labāk paturi pate sev."

Tēvs izgāja no istabas. Līvija skatījās gredzenā. Melnais akmens kā atvars vērās pretim. Ko viņa bija teikusi? Patiesību vai nepatiesību, vai pati viņa ticēja tam, ko nupat teica tēvam?

(Turpinājums sekos).

īgie laimētāji

poziciju — A. Lidums, sv. Katrīnēs (307); E. Pakalna Ainavu — E. Danbergs, Halifaksā (802); V. Pāvula Balasta dambi — T. Bištēviņš, Halifaksā (801; V. Reinholda Sarkanās puķes — P. Rasiņš, Toronto (1068); V. Skudras Div' pļaviņas es nopļāvu — G. Bērziņš, Vindzorē (527); M. Skujas Rotas — I. Dubinskis, Hamiltonā (913); un Ed. Upiša Kalna piekāji — V. Ivans, Toronto (251). Izlozei bija pārdotas pavisam 805 lozes, kas, tiešos izdevumus un nelielu atlidzību darbu autoriem atskaitot, mākslinieku apvienībai dos ap $400,- atlikumu.

Izlozes laikā atsevišķus stendus bija iekārtojuši latviešu daiļamatnieki: V. Vilsone audumu stendu, O. Mežule audumu un margojumu, Z. Jurševskis keramikas, J. Zālītis ādas izstrādājumu un A. Ķivlenieks rotas lietu.

BALTIJAS VALSTĪM
TU NOSŪTA
KRAUMANIS
TO 15, ONT., CANADA,
578; mājās CH 4-0107

KVALITĀTES
ES PAR
ĀM CENĀM
PIEGĀDE
OMJU SAVIENĪBU (arī
U un citām zemēm.
ILIJAS, APAVUS, ĀDAS
ES, MŪZIKAS INSTRUMEN-
ir INTŪRISTA ATĻAUJA.
i maksājumi tiek nokārtoti
u. c. nekas nav jāmaksā.
es (10 kg) svarā. Sūtām arī
ārā. Tādā veidā klientiem ie-
enas nemainās. Ar 1. janvāri
NUS ar APELSĪNIEM:
— $15,25

BIS
ST., TORONTO 2B,
Atvērts līdz pl. 8 vakarā.
Chicago 32, Ill., U.S.A.
vaniet JA 8-5257.
WINDSOR
, St., Windsor, Ont.,
CL 6-3982

ēja mierīgi, pat draudzīgi, un Lī-
am uzticēt, ar kādu dalīties savē
klēja skaistus vārdus, bet atklāti
Jā, tēt, es zinu, ka viņam ir sie-
u to darīt — bet — tā tomēr ir.
a viņš nāca te, tikai lai ar tevi
nu viņš arī nav man atpakaļ pra-

ierē ievilkās stāva, dziļa rieva.
ūvij, kā tev viss izliekas, nebūs.
eva, bet — bet tev jātiek šim
sieva, un punkts.''
ņu, lai viņš mani precētu. Es tikai
esaucās, un Valtera kungs neva-
smaidu.
nemaz to nedrīksti gribēt! Ģirts
es, meit, neticu, ka viņš tai pašā
Tā nebūs.''
arī viņš mani tā nemīlētu kā es vi-
ienaldzīga neesmu. Viņš, protams,
runāt, viņam tad būtu vispirms
vēl, laikam, nav īsti vesela — —''
as, meit, un nejaucies citu dzīvē!
bi — bet tu to nevari apgalvot par
nebūtu laimīga, ja savu laimi celsi
pazīstu Margu, un es pazīstu tevi,
ītādām acīm, nekā tas ir.''
ā! Ģirts vēl ir jauns.''
lu vismaz par tevi vecāks!''
arī esi vecāks par māti, un tomēr
labi nodzīvojuši.''
mā par tālu. Skaties vispirms tu-
tev teicis — ka viņš tevi mīl? Vai
vis kādu iemeslu tā domāt?'' Tēva
tīga.
ka mūsu laikos vēl mīlestību zvēr,
To, protams, Ģirts nav darījis, un
rīs. Tas būtu smieklīgi.''
ņem pa laikam patīk visu iztēlot
lai nu būtu kā būdams, apdomā
prātu, lai sirds saka, ko grib, ne-
dāvanu arī labāk paturi pate sev.''
istabas. Līvija skatījās gredzenā.
atvars vērās pretim. Ko viņa bija
ai nepatiesību, vai pati viņa ticēja
tēvam?

(Turpinājums sekos).

APVĀRŠŅI

Valentīna Pelēča tēlojumi un miniatūras. Tilta apgāds, 231 lpp.

Kārlis Skalbe ar „Mazajām piezīmēm" un Jānis Sudrabkalns ar „Viena bezdelīga lido" ir cēluši godā šo mūsu rakstniecības nozari. Zināms, kā pārējos novados ,arī šeit, runājot Jāņa Grīnā vārdiem, var producēties kā lielais D (dzejnieks), tā mazais d (diletants). Teiksim tūdaļ skaidri — šoreiz rakstāms lielais D.

Grāmata iedalīta divi daļās: Saules gredzens un Kaŗa kalpa pasakas.

Saules gredzenā tēlota Vidzemes Malienas gadskārta, zīmējot katra mēneša norises dabā, mazāk cilvēku dzīvē. Tas ir kas līdzīgs Virzas „Straumēniem." Bet Virza, protams, ir Virza, un Pelēcis atkal pats savs. Virzam rudenī ļaudis līdz ceļiem brien pa nobirušām lapām, ziemā zvaigznes ir bļodiņas lielumā, un ūdens, no spaiņa tecēdams, sasalst ledū — tieksme uz patosu. Pelēcis vienkāršs un neuzbāzīgs.

Tur ir vēji, sniegi, plieti, saule, koki, putni un dzīvnieki, ūdeņi un akmeņi. Katras debess puses vējš atnes savādāku sniegu (13. lp.). Bet ne sniegu vien, arī mākoņus un lietus, veldzi un tveici. Dienvidaustrumiem pieder rāmais sējēja tikums (31 lp.). Dzejnieks ir sadraudzējies ar kokiem, šī draudzība bez sevišķa apliecinājuma pavīd grāmatā vairākkārt. Tur ir āra, birzes un sila bērzs (87). Nezinu, cik viņš skolots mūzikā un cik tai pievērsies, bet sava novada putnu dziesmas ,tāpat dzīvnieku valodas gan viņš pārzina kā reti kāds. Viņš ir ieskatījies un ieklausījies ūdeņos, gan pavasara palos, gan ziemu, kad tie saplakuši un norimuši un pat straujākās vietās gulgo miegainu „gul, gul, gul". Vēl vairāk — viņš tos izjūt: „ . . .tavas asinis nojauž kādu pašam nezināmu aizmūža radniecību ar palu ūdeņiem". (23.). Tā ir lielā dzīvības mistērija, kas liek lai kukaiņu tūkstoši „atkal kustētos kopējā dzīvības rakstā ar sauli, ūdeņiem un smaržām" (25). Šai kopējā dzīvības rakstā rosās arī cilvēks, ievieduļu smaržā, piemēram, iestigdams „mierīgajam zemnieka prātam neizprotamā mulsumā" (33), nolīgodams savu vasaru un pēdīgi noiedams Alūksnes kapkalnā.

Tā šie apvāršņi nav vairs tikai reālie apvāršņi vien, kur var paskatities, cik augstu saule vai no kuŗas puses un kādi nāk mākoņi, bet gan atziņu, izjūtu, dziesmu un daiļuma debesis, kas piešķir dzīvei krāšņumu, dziesmas, jēgu un nozīmi. Ar tām dzejnieks organiski saaudzis, tanīs ieaudzis, ar tām un no tām dzīvo un nes tās sev līdz kaŗa, gūsta, un trimdas ceļos, kā gliemezis savu vāku. Tās ir latviskās Vidzemes Malienas debesis, varbūt diezgan vienmuļas un necilas tiem, kam „ausis aizkritušas ar pilsētas trokšņiem" (7) un acis apžilbušas reklāmu krāsainos uguņos, bet bagātas dzejniekam. Šo bagātību un daiļumu pauž „Saules gredzens".

Otrā daļā, „Kaŗa kalpa pasakas", ir auora atmiņas, pārdomas, izjūtas. Tur ir Lieldienas, Ziemassvētki ,raksturīgi zīmējumi par Vācijas nometņu laiku un dzīvi ASV krastā, lielās pasaules un mūsu pašu „būšanas un nebūšanas." Tie nu ir skumji, kaŗa dūmiem un pēckaŗa tvaniem nokvēpuši apvāršņi, skumjas izjūtas par to, kas mums nodarīts ,ko darām un nedarām mēs paši. Tas nav vairs nekas jauns, bet patiesi un godīgi domāts un izjusts gan. Tikai vietumis šai rezignētajā jutoņā uzdzirkstī rūgts humors.

„Vakara stundās veči kuļķēja pīpjus, sprieda par kaŗiem un gudroja, vai līdz nākošiem Jāņiem, kad ar visu iedzīvi būs jābrauc atkal uz mājām, tur zediņos pakārtajām pastalām nebūs auklas nopuvušas . . . Uz Austrāliju vai Ameriku braukt? Tfū, velns, Čerčils tak ir parakstījis to Atlantijas „čortu" un mūsējie Rūzvelta atraitnei uzdāvinājuši tautisku cimdu pāri;" (122.).

„Tur mēs ar nelaiķi Bārdas Edžu tupējām kaktā uz salmiem, dzērām kapitulācijas ļergu un kaitinājām beļģus dziedādami: **Mēs nelūdzām tos, kas bij vakar, Mēs nelūgsim tos, kas būs rīt; Lai Trumens vai Čerčils mūs pakar, Viens pīpis, kam kauliņi krīt!**. . . Šodien dziediens nenāk." (154.)

Ja gribam iet tālāk, domāt un rakties dziļāk par virspusi, te ir gana mezglu un risināmu pavedienu: „sasodīti necilas, bet nemaldīgas mērauklas" (119.), lēkta un rieta ceļš (225.), autora godīgie un brīvdomīgie uzskati reliģijas jautājumos (Dieva mīlestība, brīvība un taisnība rakstīta cilvēka sirdī" — 138.) un vēl daudz citu.

Visu to Pelēcis stāsta vienkārši ,gludi un skaidri, nepozējot un nemeklējoties īpaši izpušķoties. To gribas pasvītrot, jo mūsu runas un raksti dažkārt ir pārgudra, miglaina muldēšana. Šī ir viena no retajām grāmatām ,kur nav daudz valodas kļūdu. Iebildumi gan ceļami pret divām visai izplatītām, bet, manuprāt, nelatviskām formām. Viena ir vācu „befindet sich" un krievu „nahoģitsja" vārdisks tulkojums „atradās". Latvietim atrasties var pazudis draugs vai manta, bet māja (95.) vai akmens (177.) nevis atradās, bet bija tur un tur. Tas pats ar vācu „besuchen" un krievu „poseščaķ" tulkojumu „apmeklēt". Latvietis apmeklē draugu vai slimnieku, t. i., paciemojas kādu laiku, bet skolā (96.) viņš iet un mācās. Tas nu tā, bet valodniekiem šī grāmata sagādās sevišķu interesi un prieku: te ir visai daudz novada un maz pazīstamu vārdu: paldies sērsņi (14.); īgņa (17.); dzelgšnas (17), krenainas egles (19.), sniega kamara (20.), nošļaupti kārkli (23.), sokļi (24.), rāsmīgs vaigs (24), rīta lāsums (51), vaskanīga linu šķiedra (52.), čēga (64.), sēres (64.), snaikums (70.), rempīgi melnalkšņi (87.), cecerainas eglītes (100.), glods (184.) un citi.

Grāmatas techniskā apdare glīta. To rotā A. Krūkas zīmējumi.

Kopsavilkumā — jauka grāmata. Kas draudzējas ar dzeju, ko saista pārdomas, tie to lasīs un pārlasīs. Varam vēlēt, kaut tādu būtu brangs pulks.

Hermanis Kreicers.

TOP IZCILS VALODNIEKS

Grieķu valodas sacensībā, kur piedalījās visu ASV un Kanadas universitāšu studenti-valodnieki, šogad pirmo godalgu ieguva Toronto universitātes 3. kursa students Ivars Avotiņš, kas tādu pašu godalgu saņēma pagājušā gadā latīņu valodā Kanadas studentu sacensībā.

Izstāde Ņujorkā

Grafiķa Sigismunda Vidberga jaunāko darbu izstādi atklās 21. martā Ukraiņu namā, 142 2 Ave. (pie 8. ielas), Manhatanā. Būs izstādīti galvenokārt 1957. un 1958. gados radītie darbi un, salīdzinājuma pēc, daži agrāko gadu darbi. Ukraiņu namā nesen iekārtots mākslas salons, kuŗu atklāja ar ukraiņu modernistu izstādi. Vidberga izstāde ir otrā šinīs telpās. Izstāde būs atvērta 21., 22., 23., 28., 29. un 30. martā. Piektdienās tā atvērta no pl. 7—9 vak., sestdienās un svētdienās no pl. 2—8 vakarā.

Valdis Krāslavietis

VĒTĪŠANA

Kā gan tik mazā siekā
pelavu var būt tik daudz? —
— — — — — — —
Tik vien vairs ir graudu?
Bet vienmēr vēl vētī un vētī
Lielā sējēja roka.
— Mana maize būs tīra,
vai — maizes nebūs nemaz —

Kas sagaida graudus? —
— Vareni akmeņi viņu
saulainās dvēseles samaļs.
Un pelus? —
— Kāda gan kuŗam ir daļa,
kur paliek tāds pelus . . .

Jānis Cīrulis

EMILIS MELNGAILIS

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

VII

Dzirdu E. Melngaili runājam klusinātā, bet uztrauktā balsī:

„Brauciet tūliņ pie manis, bet tikai viens — bez Reinholdes. Viņu nekādā ziņā manā mājā nerādiet, citādi notiks nelaime. Redziet, Zālītis, kā dulns, vakar promejot ieminējās par orģijām i melnu dāmu. Nu sieva ceļ traci — atsakās nākt līdz, i mani nelaiž. Brauciet uz ātrāko i dariet, ko varat!"

Tūliņ zvaniju Laumai, lai mani negaida un dodas vien prom uz Švarcu. Teicu, ka visa situācija ir sagrozījusies citādi, un es braucu pie Melngaiļa viens un bez kavēšanās. Man atbildēja kāda izbrīna pilna sieviška balss, un, pabeidzis savu sakāmo, tūliņ steidzos uz ielas pēc taksīša. —Te nu arī iesākās visa nelaime, jo steigā biju uzgriezis aplamu numuru.

Raujot pie Melngaiļa nama durvīm vecmodīgo zvana ierīci, iekšā dzirdēju skaļas balsis, raudāšanu un suņa riešanu. Mani saņēma pats jubilārs frakā, biksēs un cietā virskreklā bez apkaklītes un teica, ka sieva trako un lamājas: „Nāciet un runājiet ar viņu un mēģiniet nomierināt," viņš piebilda rokas plātīdams.

Man ienāca prātā kāda spāniešu paruna, ka visgrūtāk esot savaldīt niknu sievieti un vērsi, un te nu man radās izdevība pārbaudīt savus spēkus. Bet, ieejot dzīvoklī, kundze uzmeta man ļoti durmīgus acu šķēpus, aizskrēja, un, ieslēgdamās guļamistabā, ir nedomāja ar mani ielaisties sarunās un paskaidrojumos. Mūsu turpmākie dialogi notika, tā sakot, caur slēgtām durvīm un viņa tūliņ pārgāja uzbrukumā:

„Vai jums nav kauna rīkot netīklas orģijas un aicināt uz tām arī mani, godīgu sievieti! Vēl vairāk — jūs kaŗat Melngailim kaklā arī kādu melnu m . . . , labi zinādami, kāds viņš nesavaldāms kuilis", — histērijā kliedza jubilāra kundze.

Es, protams, mierīgā un milīgā balsī centos pārliecināt, cik maldīgas un nepamatotas ir viņas aizdomas, ka viņa ir pagalam pārpratusi Zāliša pa jokam izteikto piezīmi, ka banketā taču piedalās arī citas godīgas dāmas, un tur tagad nekādu orģiju būt nevar; ja netic, es tūliņ piezvanīšu uz Švarcu, un viņa varēs personīgi pārliecināties par manu patiesību sarunā ar prof. Vītola kundzi un citām pazīstamām dāmām. Runāju, tā sakot, no visas sirds un izlietāju visu savu runas mākslu, kuŗas man bieži vien pietrūkst, un jutu, ka kundze sāk pamazām nomierināties. „Redz' vien, ka savaldīju" — nodomāju pie sevis. Arī Melngailis, kas visu laiku sasprindzināti klausījās mūsu sarunā, brīžiem pamādams ar galvu un atbalstīdams manu argumentāciju, sāka cilāties un vilkt kājā otru lakkurpi. Beidzot atvērās durvis, un kundze gan rāmā, bet tomēr neticīgā balsī teica:

„Nu, tad palūdziet pie tā ļuņa profesora kundzi."

Drīz vien dabūju savienojumu, un abas dāmas laipni sarunājās: Melngaiļa kundze sāka smaidīt un, nolikdama trūbiņu, ardievojās: „Tad uz redzēšanos, Vītola kundze!", bet Melngailim: „Taisies šķiglāk!"

Es atviegloti uzelpoju un, sviedrus slaucīdams, atkritu krēslā. Biju cīnījies jau turpat veselu stundu. Melngailis naski kopās, un viss likās vislabākajā kārtībā. Pēc brīža parādījās arī kundze melnā zīda tērpā, atturīgi uzskaistinājusies un laipna. Pēkšņi zvanīja tālrunis, es traucos pie telefona, domādams, ka zvana no Švarca, bet kundze pasteidzās pirmā, sacidama: „Es pati!"

Istabā iestājās kapa klusums, un telefona membrānā varēja skaidri dzirdēt Laumas balsi, kas taujāja pēc manis un Melngaiļa. Viņa jau kādu stundu gaidot mani piebraucam. Kundze, to dzirdēdama, sākumā pietvīka, tad nobāla un skaļā balsī iekliedza telefonā:

„Liec mierā Melngaili, tu, nekrietnā m . . . . !", un izrāva runājamo trubiņu no sienas aparāta ar visu šņori, to aizsviezdama kaktā, bet, pret viņu pagriezusies, izsaucās: „Ej, skrej vai ellē, bet es tev līdzi neiešu!" Ar vienu tvērienu, sākot ar ņieburu, viņa pārplēsa savu melno goda kleitu kā papīru un, histēriski raudādama ,ieskrēja guļamistabā.

Melngailis izskatījās pagalam sabrucis. Pāris reizes pārvilcis ar roku pār seju un brīdi klusējis, viņš teica tādā kā aizkapa balsī:

„Redziet, tā man iet jau divdesmit piecus gadus. Tas ir Dieva sods par to pārestību, ko esmu nodarījis savām divām pirmām sievām. Sakiet, kā lai es strādāju, kā lai komponēju, ja turpat vai diendienā gadu no gada atkārtojas šādas scēnas. I tām nav nekādu pamatu!"

Bērni, kas bija jau labu pusaudžu gados, bet it sevišķi jaukā Rūta, centās pierunāt tēvu tomēr braukt man līdz un nosvinēt kopā ar draugiem savu goda dienu, — gan jau viņi māti nomierināšot, un viss, kā parasti, atkal būšot labi. Melngailis tomēr atteicās, sacīdams, ka šādā uztraukumā sieva var nodarīt sev kādu ļaunumu, jo „viņa, kā redziet, ir slims cilvēks. Ja kas notiktu, to mana sirdsapziņa vairs nepārcietīs!" — Tad arī turpinājās viņa stāsts par jaunības dienām, greizsirdīgo milestību, Nadju un to otru. Redzēju, ka man te nekas vairs nav darāms, ne līdzams, tāpēc atvadījos, kāpu taksītī, kuŗš mani visu laiku gaidīja, un traucos uz Švarcu.

Skaņražu brālība ar lūgtajiem viesiem ,nekā laba neparedzēdami, bija sākuši jau remdināt izsalkumu un slāpes. Arī es nervu nomierināšanai noriju veselu „kurzemnieku" un tad sāku stāstīt savus piedzīvojumus. Sākumā visi bijām noskumuši, bet kad sākām biežāk cilāt glāzes un uzdzert diviem tukšajiem krēsliem, viss atkal kļuva priecīgāks.

(Nobeigums 8. lpp.)

KULTŪRAS DIENAS KOLORĀDO SPRINGĀ

Latviešu biedrības rīkotā kultūras diena notika 1. martā Valtona zālē. Atklājot kultūras dienu, biedrības priekšnieks A. Jaunarājs apsveica sirmo kultūras darbinieku prof. L. Bērziņu, kā biedrības goda biedru, un kultūras dienas dalībnieki viņu sumināja ilgiem aplausiem. Prof. L. Bērziņš sirsnīgi pateicās suminātājiem. — Par tematu „Kas ir trimda?" referēja draudzes mācītājs Z. Upite, uzsverot domu, ka trimdas laikam ieilgstot, trimdā aiziet tie, kas sāk atrauties no latviešu sabiedrības un kam sāk zust interese par latviešu kultūras vērtībām. — Šai kultūras dienai režisors O. Sāpe bija iestudējis M. Ziverta komēdiju Zaļā krūze.

Komēdijas Zaļā krūze darbība norisinās Vācijā 1945. gada maijā — kaŗa sabrukuma laikā. Molligā vāciete Šeples kundze, izbijusī filmu zvaigzne, ir pelnījusies ,par augstu cenu izrentējot istabu divām personām: Rūtai nakti, Vurma kungam dienu — kā dienas un nakts mainas strādniekiem fabrikā. Šepeles kundzes šausmīgā izrīcība abiem atklājas tai *dienā*, kad kaŗa sabrukuma dēļ darbi fabrikā apstājas, un viņi saprot, ka Rūta nakti, bet Vurma kungs dienu, gulējuši vienā un tai pašā gultā. Abi, no darbiem atbrīvotie strādnieki pretendēdami uz savu istabu, ko nu Šeples kundze ar aizkaŗa sienu ir pārdalījusi divās daļās, vienam otru neredzot, izcina gaŗas vārdu divkaujas, līdz beidzot noskaidrojas, ka sirdīgie vārdu duelanti ir vīrs un sieva, kas divus gadus vien otru meklējuši. Skatītāji gan jau to paagri nojauž, bet viņi paši to vēl nezina, jo iepazinušies sarakstoties un satikušies tikai kāzu dienā, trīs stundas — vīram, leģionāram, bijis tūlīt pēc kāzu mielasta jādodas atpakaļ uz fronti. Tāpēc, lai skatītājiem nezustu interese, Ziverta spēks un stiprums ir asprātīgā vārdu spēle. Vīra kāzu dāvana — zaļa māla krūze, ko Rūta paņēmusi līdzi no dzimtenes, ir simbols uzticīgai milestībai.

Trim personām rakstītā komēdija ir taisni piemērota mazu teātŗa ansambļu vajadzībām, to ties prasīdama aktieŗu talantu gaŗajās dialogu divkaujās. Režisors O. Sāpe nelepojas ar mēģinājumu daudzumu un vairāku mēnešu darbu. Viņa panākumi ir darba intensitātē, lai aktieŗos nepamostas apnikuma vai paguruma pazīmes. Viņš kaļ dzelzi, kamēr tā karsta, un neatdzisušu ceļ skatītāju priekšā. Režisors O. Sāpe sev bija izvēlējies Vurma kunga lomu un bija kungs savā lomā; ar atzīstamiem panākumiem tēloja arī B. Zīle Rūtu, un A. Timermane — Šeples kundzi. Šis viencēliens gan ir vienas elpas vilcienam par pagaru; labi būtu darījis režisors ,iekārtodams vidus daļā pārtraukumu. Par skatuves iekārtu bija gādājis Arv. Žīgurs, par apgaismojumu — V. Zīle.

Pēc priekšnesumiem kultūras dienas dalībnieki vēl pakavējās kopā, jo biedrības dāmu komiteja bija sagādājusi labas lietas bufetē. Ja kultūras diena ar vērtīgiem priekšnesumiem nebija ieinteresējusi kādu trešo daļu šejienes latviešu, tad interesanta parādība bija tā, ka slāpēs pēc latviešu sabiedrības šo vakaru reprezentēja 3 vācu tautības personas, pie tam viens no tiem Rīgā dzimis, uzaudzis un vēl nebija aizmirsis latviešu valodu.

GIRTS SALNAIS

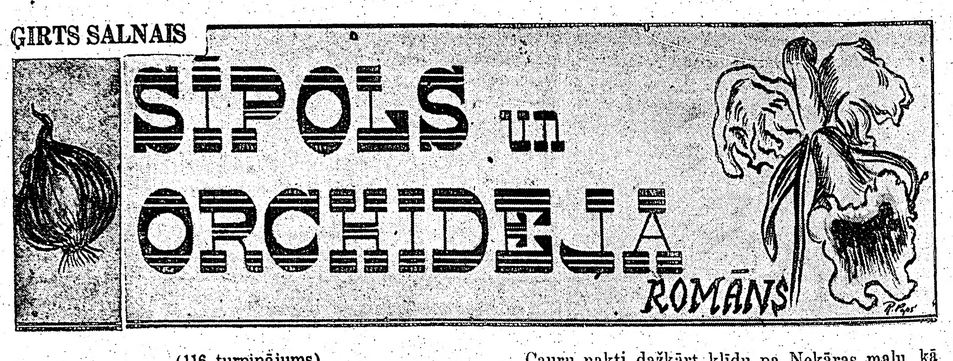

(116. turpinājums)

Taču citos virzienos man nerādījās spožākas izredzes. Cik sapratu, vācu firma jauno darbinieci vērtēja ļoti augsti un ne vien kā aroda pratēju, bet, — esmu vienmēr brīnījies, kur šādi cilvēki visu to ņem! Bez savas mātesvalodas, viņa runā trīs citas . . . Runā? Nē, arī raksta tajās. Es, pirms došanās uz šo kontinentu, trīs mēnešus mācījos vāciski. Esmu nodzīvojis vācu zemēs vairākus gadus un vēl šodien neprotu lāgā vāciski kādu pasūtīt pie velna . . . Nu, vienalga. Briesmas bija arī tās, ka viņa pēkšņi varētu izšķirties par palikšanu Vācijā, un tad mans vienīgais stiprākais ierocis — viņas izceļošanas papīri — nebūtu vērts neviena centa. Ikvienam viegli nojaust, ka pamazām kļuvu melancholisks. Bez tā — nāca cits spēriens no skaidrām debesīm — kādā jaukā dienā no gūsta pārradās manas kafejnīcas Lotes vīrs.

Jutos, kā krabis, iemests vārošā ūdenī. Nebija vairs ne kur skriet, ne kur palikt. (Nav nemaz tik viegli piepeši vienā dienā atteikties no pierastām ērtībām un dzīves veida. Organisms arī pierod.) Lote, protams, staroja, it kā tikko būtu ievēlēta Viskonsinas prērijās par piena karalieni. Es, vaļas brīžos, mētājos no viena paziņas pie otra, — nebija vairs, kur atpūtināt nervus.

Retajās nedēļas nogalēs, kad Inrai gadījās brīva stunda, viņa sarīkoja savā divistabu dzīvoklīti paziņām kaut ko līdzīgu pēcpusdienas tējai, taču mani šie prieki tikai vairāk satracināja, lai pēc saiešanas beigām nezinātu, kur likties. Heidelberga nav nekāda ostas pilsēta kā Hamburga, vai franču Marseļa, kur satrakots vari viegli dabūt visu to, Las tādam garastāvoklim piemērots, un par lētu naudu. —

Cauru nakti dažkārt klīdu pa Nekāras malu, kā nolādēts spoks, ko neviens negrib atbrīvot no liesmojošas miesas. Ne reti ienāca prātā doties atpakaļ pie Inras un . . . Bet tik sen nebiju rīkojies ar ieroci, ka tas pašu kaut kā atbaidīja un atgrieza galvā drusku skaidrības. Taču tagad darbā, mainīju nostāju pret izceļotājiem. Centos būt izpalīdzīgs, kaut arī pavilcinādams atsauksmes, un dažos gadījumos, sievietēm esot izmisuma steigā, kaut kas arī sanāca.. Bet nelaimīgā kārtā, tas man bija daudz par maz. Žurnālu meitenes no manām sienām sāka mocīt ar savām burvībām jau dienas gaišumā.

Un šajā baismīgā laikā tas notika.

Kādā sestdienas pievakarē piezvanīja Inra. Runāja satraukti un nepacietīgi. Ar firmas viņai nodoto auto notikusi klizma, bet viņai, lūst vai plīst, kopā ar palīgu, jānogādājot daži preču paraugi uz vienu austrumu pierobežas pilsētiņu. Vai nevaru izpalīdzēt? Protams, varu. Pēc īsa brīža jau joņoju savā džīpā pie viņas. Viņas palīgs, jauns, šmaugs puisis, iekrāva vezumā vairākas somas, un, abiem šķendējoties par pašu neveiksmi, devāmies ceļā.

Cik pirms sēšanās mašīnā paspēju aplūkot Inru, viņa man rādījās neparastāka un pievilcīgāka nekā citām reizēm. Kustības sprēgāja kāda iekšēja spēka pārpilnībā. Laikam uzbudinājumā, zilās acīs, kas mani allaž izvīla ainu par tumšiem, dziļiem, neizdibināmiem ūdeņiem, tagad mirgoja un vizuļoja pelēkās atēnas tēraudainā spozmē. Sejas palsumā bija ieplūdis nenoslēpjams rožains sārtums kā nobriedušā firziķī. Gluži neparastas, pierē starp uzacu galiem radās un zuda, divas tikko jaušamas rieviņas. Ietērpusies dzeltenā kā vasks ūdensdrošā vēja jakā, savilktā ciešā jostā ap jozmeni, pieglaudīgi nostieptiem smalkas vilnas svārkiem ap gurniem, bet uz leju sakrokotiem daudzās paltīs, kuŗas kustībā plētās kā izpletnis, smalkiem, gracioziem stilbeņiem kājās, un melnu, dāmiski pārveidotu basku cepurīti galvā, viņa atkal reiz — kā viltīgā spogulī — atgādināja to tēlu, kādu biju paturējis no pirmās tikšanās Zaleburgā, kaut arī toreiz viņa valkāja bikses un vispār izskatījās pēc ielēkušas vīrieša drēbēs. Taču būtiski tagadējā tērpa praktiskums nesa sevī kaut ko neizskaidrojami radniecisku pirmējam. Varēju tikai apbrīnot viņas izgudrību un pieredzi, sagatavojoties ceļojumam rudens laikā, kad varēja gadīties klizmas, jālodā ap mašīnu miglā vai lietū, vai jāskrej pa svešiem laukiem pēc palīdzības. . . Protams, es te sev un jums sameloju, jebšu citādu tērpu viņas mugurā tajā dienā būtu apbrīnojis tikpat labi.

Saspiežoties visiem trim priekšējā sēdeklī, man sirdī pavērās kā debesis, kad Inra bez apdoma izvēlējās vietu man blakus. Mēs bijām saspiesti — kā aktis vākos. Nekad nebiju bijis tik ciešā tuvībā ar viņu. Darbinot ar kājām gāzes, bremzes, sajūga paminas un gaismas maiņu slēdzi, manai labai kājai radās izdevību bez skaita uz laiciņiem nogulties blakus viņējai. Ā, — nu . . .

Man acīs kāpa kā karsta migla, kas pašu dullināja un šķita atraujam īstenībai.

Braucu kā pa mākoņiem. Priekšā — kā skopi griezta alussiera strēmele — man mirgoja dzeltēni pelēcīgais ceļa nostiepums, brīžiem zuzdams mana skatiena neredzībā un atkal izlekdams kā no zeltainas mīklas — no rudens krāsu piezīdinātās krūmāju un mežu ainavas ceļa katrā pusē. Uz šaurās šosejas lentes, kas pievakares saulē tad šķita dūmojam gaismu, mirkli pa mirklim izauga un zuda manas žurnālu meitenes, rādīdamās dabiskā lielumā ar nevainojami pieaudzinātām Inras galvām.

— Džordž, jūsu džips streipuļo, — bez viltus brīnījās Inra. — **Ja esat pārguris, laidiet** mani pie stūres.

Viņas pavadonis, mazrunīgs gaišmatis, kaut ko nomurdēja zem deguna kādā svešā valodā, un Inra, viņu mierinot, pacēla roku. Otrs neapmierināts noklepojās. Tas bija plāns un bāls individs, — jauneklis, bet izskatījās, it kā vēl arvien dzīvotu no skopām kaŗalaika pārtikas kartīšu devām. Neveselīgu, drudžainu skatienu, kā atrastos nepārtraucamās sirdsapziņas mokās, vai gatavotos izdarīt kādu noziegumu, viņš toreiz paskatījās mani kā nositamā, kas no viņa viedokļa bija pilnam attaisnojams. Kas īstenībā slēpās aiz šī skatiena, to es nojaušu tikai tagad. Tad mani aizkaitināja tikai tas, ka viņš sēž Inrai otrā pusē vēl ciešāk nekā es.

Kādās krustceļēs izvirzījām ratus no satiksmes ceļmalē, nebūdami droši, uz kuŗu pusi griezties. Āru bija apņēmusi melna nakts, un, ieskatoties kartē, kļuvu nervozs. Bijām sasodīti tuvi robežai, kaut arī, pēc Inras apgalvojuma, kas teicās šo pusi labi pazīstam, ceļam asā leņķī bija jāgriežas vairāk atpakaļ uz rietumiem.

— Vai neieskriesim neveselīgā gaisā? — pilns bažu, mēģināju jokot. Robežas tuvums man visādi nepatika. Tur allaž bija jābūt gatavam, ka no nekā var iznākt traki pārpratumi.

— Ak, nē, — uz vietas mani labi saprazdama, palāvīgi mierināja Inra. — Mūsu somās nav nekā deriga kontrabandai vai asins izliešanai. Tur ir jauni lidzekļi pret apaukstēšanos, drudzi, un lopiem — pret mutes un nagu sērgu. Smagākā saimi ir skrejlapiņas par atiecīgo zāļu lietāšanu. Nekā tāda, — viņa neparasti skanīgi iesmējās — kas būtu sedzams ar jūsu slepenā dienesta varenajiem papīriem. Esiet mierīgi. Jums šajā braucienā nenokritīs ne mats no galvas. Varbūt, vienīgi mūsu maģistram, viņa draudzīgi pamāja ar galvu uz pavadoņa pusi, būs drusku jāpiepūlas, pārvietojot mantas no ratiem noliktavā. Ir nakts, un šaubos, vai tur viņiem būs sameklējams kāds strādnieks. — Viņa pati spuldzītes gaismā pārbaudīja ceļu karti, un apmierināta pamāja. — Esiet mierīgi. Šī vieta ģeografiski maz noderīga kā kontrabandistiem, tā spiegiem, tā politiskiem bēgļiem no austrumiem pārslidēšanai pār robežu, kas ir paplata upīte, šajā pusē apaugušu krūmainu, otrā pusē — klaju krastu. Es te neesmu pirmoreiz. Kādreiz gadās sastapt robežapsardzības patruļu, bet — kas tai būtu vajadzīgs no mums? — viņa atkal pasmējās.

Ja ne vairāk, mazais uzbudinājums darīja skaidru galvu un uzkurināja arī šādus tādus pašpārmetumus, ka pārāk vieglprātīgi un nesagatavots esmu uzņēmies ceļojumu. Kaut arī nebiju nekāds spiegs, nelaimes gadījumā, spriežot pēc maniem papīriem, ikvienam varēja sagriezties galvā kaut kādi kriminālstāsti. Tāpēc vadīju auto uzmanīgi, un no ceļa nu vairs pašam acīs nekāpa nekādi spoki. Arī Inras tuvums vairs netracināja un neradīja apstākļiem nepiemērotas illūzijas.

(Turpinājums sekos).

V. PALMA

HO 1 3670

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

BROADVIEW - DANFORTH: 2 stāvu, 10 istobu atsevišķa dubultķieģeļu māja, 2 vannas istabas un divas modernas virtuves. Ūdens - eļļas apkure. Ķieģeļu garāža. Kopīgā cena $20.900,-, maza iemaksa. Atlikums uz izdevīgām 10 g. obligācijām.

CARLAW - DANFORTH: atsevišķa divstāvu, 6 istabu māja, divas modernas virtuves, eļļas apkure. Kopīgā cena $13.950,-, iemaksa $300,-, Izdevīgas obligācijas.

½ BLOKA UZ ZIEMEĻIEM NO DANFORTH: pilnīgi jauna divstāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, moderna vannas istaba un eļļas apkure. Kopīgs iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $16.500,-, iemaksa tikai $3.000,-. Izdevīgas obligācijas.

PALIDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVIGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECIBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

- ☆ Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- ☆ Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- ☆ Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

C C F

Nāciet un klausieties CCF programmu un partijas veikumus

M. J. COLDWELL, MP.

CCF NACIONĀLAIS VADĪTĀJS

MASSEY HALL

PIRMDIEN, 24. MARTĀ, PL. 8,15 VAK.

C C F

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu tausliņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā.

ALEKSANDRS KAŅBERGS

596 Sherbourne St., Toronto

Iznoma rakstāmmašīnas ar latviešu tausliņu iekārtu.

M. J. KOLDVELS TORONTO

24. martā Toronto pilsētas iedzīvotāji varēs redzēt un dzirdēt CCF partijas līderi, parlamenta locekli, M. J. Coldwell Coldwell runās Maseja zālē, kur iepazistinās klausītājus ar CCF partijas Toronto kandidātiem. Patiešām šī solās būt iespaidīga CCF partijas vēlēšanu kampaņas sapulce. Kandidāti uz sanāksmi ieradisies dekorētās auto mašīnās. Sanāksmi kuplinās Kanadas aviācijas orķestris leitnanta Allan Wood vadībā. Šis būs vienīgais mitiņš Toronto pilsētā, kuŗā Coldwell kungs uzstāsies publiski.

A. EGLITIS

RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA

IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.

161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

Dr. M. KOSOWSKI

uzsāk praksi.

SPECIĀLISTS:

SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.

Neauglības ārstēšana.

611 BLOOR ST., W., (Palmerston stūrī), Toronto

Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

V. KUČĀNS,

Kungu un dāmu drēbnieks,

15 COLBECK ST., TORONTO.

Tel.: RO 6-7038

ĪSTAIS LAIKS DĀVANU SAIŅU SŪTĪŠANAI JŪSU PIEDERIGAJIEM UN DRAUGIEM.

Iepriecīniet savus piederīgos ar dāvanu saiņiem. Sūtiet saiņus ar firmas, kuŗa jūsu vēlēšanos nekavējoties izpildīs, starpniecību.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.

(LICENCĒJUSI PSRS),

135 WEST 14th ST., NEW YORK 11, N. Y., TEL.: CHelsea 3-2583

Mūsu firma ir saņēmusi no Intūrista Maskavā oficiālu licenci saiņu tiešai nosūtīšanai uz visām P.S.R.S. republikām.

SŪTIT ATĻAUTS VIENIGI JAUNAS MANTAS. Garantēta piegāde. Katrs sainis ir apdrošināts. Mums krājumā ir lielā izvēlē dažādas mantas. Saiņus var nodot personīgi vai iesūtīt pa pastu. **Atvērts darbdienās no pl. 9 rītā līdz 6 vak. Svētdienās līdz 4 p. p.**

Mūsu klientu ērtības labad esam atvēruši nodaļas sekojošās pilsētās:

116 EAST 7 STREET, NEW YORK, N. Y. Tel. YU 2-0380

332 FILLMORE AVENUE BUFFALO 6, NEW YORK Tel. MOhawk 2674 (BUFFALO)

900 LITERARY RD., CLEVELAND 13, OHIO. Tel.: TOwer 1-1461	11339 JOS. CAMPAU, DETROIT 2, MICH. Tel. TOwnsend 9-3980	632 W., GIRARD AVE., PHILADELPHIA 23, PA., Tel. WAlnut 5-8878

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRĪDA JURŠEVSKA

KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.

Krājumā latviska un moderna keramika.

Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

1001

drēbju paraugi kungu un lāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana.

A. SILAVS,

415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel. EM 4-0085.

Atvērts no plkst. 8—8 vakarā

RUNĀJOŠĀ PILSĒTA . . .

(Pārnests no 3. lpp.)

pārdodams. Lai nesamaitātu jaunatni un neruinētu labos tikumus.

Montreālā šai ziņā valda absolūts tikumu pagrimums — pat stipralu iespējams dabūt ikvienā pārtikas veikalā. Tāpat te nav vajadzīga t. s. „profesionālā dzērāja" apliecība un nav jāparaksta lūgumraksts stiprāku dzērienu iegādei. Tikai jāpasaka, ko grib un jāsamaksā. Protams, pieskaitot 6%.

Montreāla ir baznīcu pilsēta. Te ir brīniškīgas katedrāles ar lielām mākslas vērtībām, te ir jauni dievnami, kuŗos Romas katoļu baznīca centusies parādīt, kā modernās dzīves ērtības ietilpināmas un izmantojamas baznīcas dzīvē. Grandiozajā Sv. Jāzepa katedrālē ir celtņi un slīdošās kāpnes, veikali un restorāni, — blakus tiem kādā citā telpā šīs baznīcas celšanas domas ierosinātāja, mazā mūka, sv. Andreja sirds aiz stikla durvīm stikla traukā. Un citā skapī viņa lietātā miesas veļa un aplietātie zābaki.

Bet — šī katoliskās baznīcas citadelē svētdienas pēcpusdienās darbojas kino, ir atvērti restorāni.

Montreāla ir pilsēta. Tāda, kādu eiropietis iedomājas un pazīst pilsētu. Kaut vai, piemēram dzīvokļu ziņā. Kā Hamiltonā, tā Toronto dzīvokļu mājas sāktas celt tikai pēdējā laikā — un dzīvokļi tāpēc attiecīgi dārgi. Iznākumā — tie, kas nav paši iepirkuši sev mājas, nedzīvo dzīvokļos, bet vienģimeņu māju atsevišķās istabās. Vannas istaba tur ir kopīga, kāpnes — kopīgas. Īrnieks, kaut maksā pieklājīgu īres naudu — un bieži ir tas, kas samaksā aizpirktās mājas atlikušo pirkuma summu — ir un paliek svešķermenis sainunieka dzīvoklī.

Montreālā jau gadu desmitiem pazīst dzīvokļus — tādus, kādus mēs tos pazinām Eiropā. Un pie tam par cenām, kādas Ontario pilsētās maksā par atbilstoša skaita atsevišķām istabām vienģimeņu mājās. Līdz ar to Montreālā sastapsim proporcionāli mazāku skaitu latviešu, kam iepirktas ģimeņu mājas, bet — latvieši šeit dzīvo ērtāki.

Montreāla ir liela un skaista pilsēta. Un ziemā viņa bija — sniega pilsēta. Sniega kupenas februāŗa beigās sniedzās līdz pirmā stāva logiem, un nomalēs, kur no ietvēm sniegs bija nošķūrēts uz mauriņa, sniega kaudzes sniedzās pāri galvai. Neskaitāmi auto bija ieputināti un tikai pamazām tiek atrakti.

Un tagad, ja kāds man jautā: kā tev patik Montreāla? — es atbildu — brauc šurp un redzi pats. Tā ir citāda, bet — esmu jau kļuvis lokālpatriots. Un ko tas nozīmē, jūs zināt.

A. E. KERSON

BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC

229 YONGE ST.

Room 203

EM 4-3141, TORONTO

Runā vāciski un krieviski.

Pārdodams GRUNTSGABALS

ezera krastā ar divām vasarnīcām, 70 jūdžu uz ziemeļiem no Toronto. Platība 110 x 370 pēdu. Kokiem bagāts. Izdevīgs pirkums. Ezers bagātīgs zivīm un pilēm. Iemaksa $1.300,-.

Zvanīt CL 1-9220, TORONTO.

MURRY'S PHARMACY E. GALDIŅA

3166 Dundas St., W., Toronto. RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.

Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

MODEL

DĀMU FRIZIERSALONS

VIJA GRIMBA

109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464

DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

LEE and MURPHY

advokātu un notāru birojs

A. BĒRZIŅŠ

notariālos paskaidrojumus sniedz

trešdienās no pl. 6-9 vak. un sestdienās no pl. 9-12 dienā.

EM 3-2062

85 Richmond St., W., Toronto

Ienākumu nodokļu aprēķinus

UZŅĒMUMIEM un SAIMNIECISKIEM PASĀKUMIEM

sagatavo

GRĀMATVEDIS-SPECIĀLISTS

Lūdz zvanīt MA 6151, Toronto.

S. & G. TIRE SERVICE

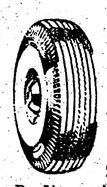

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 4-6602

Visāda veida ziemas riepas.

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

UKRAINSKA KNYHA

JAUNA ADRESE — 962 BLOOR ST., W.

Darba laiks no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9—6 v, bet piektdienās no pl. 9—9 v.

VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECIBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO SAIŅI TIEK SŪTĪTI TIEŠI. TIE IR APDROŠINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem paraksta no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . , kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.

Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem

VIENMĒR KRĀJUMĀ:

plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.

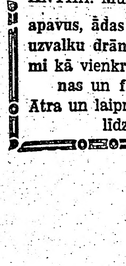

HANDWEAVING Studio

VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto

Tel. WA 2-1315

ALBERTS DELICATESSEN

LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.

Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorejām.

375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. HO 1-4473

Atvērts no plkst. 7,30—9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

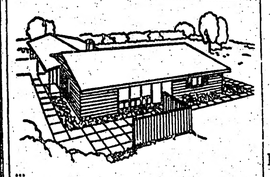

REAL ESTATE

- INSURANCE
- MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja Clendenan Ave. Garāža un privāts iebraucamais ceļš. Moderna virtuve. Cena tikai $14.900,-. Izdevīgi maksāšanas noteikumi.

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodu.

Birojā UN 6-8791, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St., W., Room 604

KLAVIERU BŪVETĀJS A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.

90 London St., Toronto

Tel.: LE 3-8609

Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

EXPRESS TV SERVICE

RO 9-6732, TORONTO

RADIO UN TELEVĪZIJAS DARBNĪCA.

Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.

Žanis Jākabsons

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar

SAKAS PARCEL SERVICE

kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha, 755 Barton St., E., Hamilton, Ontario

Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi.

Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS UZ VISĀM ZEMĒM.

ĀTRI! LĒTI! SOLIDI!

BROWNEJONES

LTD.,

1, Norfolk Place, London, W. 2., Great Britain

PIEPRASIET ŠĪ GADA VISPĀRĒJO UN STANDARTSAIŅU CENRĀDI.

VARAT RAKSTĪT LATVISKI.

TEKSTILIJAS, VEĻU, APAVUS, PĀRTIKU U. C., MEDIKAMENTUS ARĪ PA GAISA PASTU

Nosūtām arī klientu pašu sagatavotus saiņus.

Pilnas garantijas par saiņu piegādi.

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI, ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.

Pārējie telefoni birojā: LE 3-8523, LE 3-8524, LE 3-8525

Par ko tāds trok

ap Dr. M. Valtera grām

MANA SARAKST

ar Kārli Ulmani un Vilhelmu M

Latvijas valsts traģiskajos gados

IZLASIET UN TAD SPRIEDI

Šo grāmatu Jums par $2,00 piesūti

LPK GRĀMATNĪCA, BOX 701, STOCKHOLM

ĒRĢEĻU UN KLAVIERU KO

23. martā, plkst. 6 vakarā, 765 Que

(United Church), TORONTO.

Ērģeles: Vija Grigale (12 g.v.), klavieres A

LATVIEŠU PUĶU SA

CALL

727 Danforth Ave., pie

tel. HO 6-9911, Toro

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībā gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tr

Sudraba un dzintar

Tautiskie audumi.

Pasūtinājumus l laikus

Mēs piegād

Mazais pasta baložīt Lido-sūtījumus uz dzim Lidz ar manu vēstulīt Un šo dāvanu saņ

VINTERA — BĀ

LAI GODS DEVĒJAM— PRIEKS SAŅĒM

Uzticot Jūsu domātā Lieldienu dāvanu šanu uz Latviju caur mums — attaisnosi to uzticību ar augstākās kvalitātes preču nosū

DRĀNU AUDUMI:

Jūsu labad šeit zemāk uzskaitīsim 3 labāko tātes — atbilstošas to cenām, ar apzīmējumu A — Labas kvalitātes tīras vilnas audums (Mac B — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums C — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums

201) Dāmu ziemas mēteļu drāna ar visiem pl Cenas: A — $36.50. B — $39.75. C — $4

202) Dāmu kostīma drāna ar visiem piederumi Cenas: A — $30.75. B — $33.00. C — $3

203) Kungu ziemas mēteļa drāna ar visiem pi Cenas: A — $38.75. B — $44.00. C — $4

204) Kungu uzvalka drāna ar visiem piederum Cenas: A — $33.75. B — $38.75. C — $4

Drānu krāsas varat izvēlēties pēc savas gaume Cenās ierēķināti visi izdevumi — adresātam nek maksā.

LIELDIENU SVĒTKIEM — PĀRTIKAS S

E — sainis — $32.85	1 kg. risu,
1 kg. sviesta,	500 gr. kafijas,
1 kg. žāvēta bekona,	750 gr. žāvētu a
1 kg. žāvēta šķiņķa,	500 gr. karamel
1 kg. dūmu desas,	Lieldienu olā
2 kg. cukura,	150 gr. garšvielu

Pasūtinājumiem lūdzam pievienot banka čeku, vai arī Money Order.

Pieprasiet mūsu plašo preču sarakstu ar

VINTERA — BĀR

Fyrspannsgatan 143, Vällingby —

AUTO LABOŠANAS DARBN

Pilnīgi mēchanizēta iekārta

OLD RIGA GARA

2½ jūdzes austrumos no Homes Bridge uz

DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJU

Īpašnieks JĀNIS

ST. CATHARINES tel. MU 2-

KLAUSIETIES

LATVIEŠU MŪZIKU

LATVIEŠU Z

LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJU

LATVIEŠU RADIO RAID

Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9

CHLO - RADIO RAI

VIĻŅA GARUM

LONDON

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI,
ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.
Pārējie telefoni birojā: LE 3-8523
LE 3-8524
LE 3-8525

OSKARS PERRO

1597 BLOOR ST., W., TORONTO
Klausieties mūsu speciālpiedāvājumus vācu radio programmā CKFH pirmdienās un piektdienās no pl. 9—10 vak. Viļņa garums 1400.

Par ko tāds troksnis
ap Dr. M. Valtera grāmatu
MANA SARAKSTE
ar Kārli Ulmani un Vilhelmu Munteru
Latvijas valsts traģiskajos gados.
IZLASIET UN TAD SPRIEDIET PAŠI.
Šo grāmatu Jums par $2,00 piesūtīs
LPK GRĀMATNĪCA, BOX 701, STOCKHOLM 1, SWEDEN.

ĒRĢEĻU UN KLAVIERU KONCERTS
23. martā, plkst. 6 vakarā, 765 Queen St., W.
(United Church), TORONTO.
Ērģeles: Vija Grigale (12 g.v.), klavieres Anita Grigale.

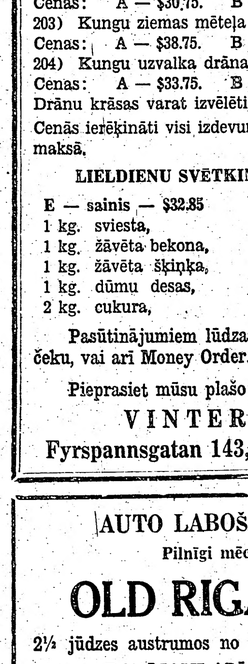

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi.
★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ★ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.
Mēs piegādājam mājās.

Mazais pasta baložīt,
Lido-skrējiens uz dzimteni tu
Līdz ar manu vēstulīti
Un šo dāvanu sanīti . . .

VINTERA — BĀRS

LAI GODS DEVĒJAM—
PRIEKS SAŅĒMĒJAM!

Uzticot Jūsu domātā Lieldienu dāvanu saiņa nosūtīšanu uz Latviju caur mums — attaisnosim Jūsu dāvāto uzticību ar augstākās kvalitātes preču nosūtīšanu.

DRĀNU AUDUMI:

Jūsu labad šeit zemāk uzskaitīsim 3 labāko drānu kvalitātes — atbilstošas to cenām, ar apzīmējumu A—B—C.
A — Labas kvalitātes tīras vilnas audums (Made in Sweden)
B — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums " " "
C — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums (Made in England)

201) Dāmu ziemas mēteļu drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $36.50. B — $39.75. C — $43.00.
202) Dāmu kostīma drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $30.75. B — $33.00. C — $36.50.
203) Kungu ziemas mēteļa drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $38.75. B — $44.00. C — $48.50.
204) Kungu uzvalka drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $33.75. B — $38.75. C — $42.50.
Drānu krāsas varat izvēlēties pēc savas gaumes.
Cenās ierēķināti visi izdevumi — adresātam nekas nav jāpiemaksā.

LIELDIENU SVĒTKIEM — PĀRTIKAS SAINIS:

E — sainis — $32.85	1 kg. rīsu,
1 kg. sviesta,	500 gr. kafijas,
1 kg. žāvēta bekona,	750 gr. žāvētu augļu,
1 kg. žāvēta šķiņķa,	500 gr. karameļu (pildītas Lieldienu olā),
1 kg. dūmu desas,	150 gr. garšvielu.
2 kg. cukura,	

Pasūtinājumiem lūdzam pievienot bankas vai privātu čeku, vai arī Money Order.

Pieprasiet mūsu plašo preču sarakstu ar cenrādi.

VINTERA — BĀRS
Fyrspannsgatan 143, Vällingby — SWEDEN

AUTO LABOŠANAS DARBNĪCA
Pilnīgi mēchanizēta iekārta
OLD RIGA GARAGE
2½ jūdzes austrumos no Homes Bridge uz 8 auto ceļa.
DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJUMI.
Īpašnieks JĀNIS KREINĀTS,
ST. CATHARINES tel. MU 2-8026.

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GARUMS 680
LONDON ST. THOMAS

Vecmāte Vera Ernstsone
meklē savu paziņu
E. SKOSTIŅU
no Ventspils.
Ziņas no piederīgiem.
Lūdz ziņot: V. ERNSTSONEI,
tel: RU 1-7642,
1996 BATHURST ST., APT. 113,
TORONTO, ONT. CANADA.

HILDU KICHNO,
JĀŅA MEITU,
(dz. SARKANS)
meklē māsa.
Tuvākas ziņas LA birojā
ar Nr. 231.

PIEDERĪGIE LATVIJĀ MEKLĒ
LEONU VEIDI,
kas dzīvoja Rīgā, Dārzaugļu ielā. Pēdējās ziņas saņemtas no Vācijas 1947. g. Ja kāds ko zinātu par viņu, laipni lūdz rakstīt
VELTAI KOLESNIKOVAI,
3445 DRUMMOND RD.,
NIAGARA FALLS, ONT.
CANADA.

PIEDERĪGIE LATVIJĀ MEKLĒ
ELZU GALECKU,
Jāņa meitu, dzim. Circenis, dzim. 1903. g. Kursīšos.
Pēdējās ziņas 1944. g. no Liepājas
Meklē dēls Feliks, māsas Irma, Vera un Alma Latvijā.
Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt: A. ĀBOLIŅAM,
P. O. Box 537, WOODBRIDGE, ONT., CANADA.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6 - 5399

ROBERTU BEIKE,
dzim. 1906. g. 30. nov.
meklē brālis.
Rakstīt:
V. NEIBURGS,
5 PRISCILLA AVE.,
TORONTO 9, ONT.,
CANADA.

ANNU CIBUĻJEVU
(dz. 1905. g. Daugavpilī)
ar vīru TEODORU,
meitu IRĒNU
un dēlu MICHAILU
meklē
dēls Ksenofonds Zubovs
Latvijā.
Tuvākai informācijai lūdz rakstīt:
A. EDDY, 49, EVELYN AVE.,
TORONTO 9, ONT., CANADA.

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā
AUSTRA OZOLIŅA,
LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9288

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba pilsētas rietumos.
Zvanīt katrā laikā.
LE 1-5193, Toronto.

C.G. TODD LTD.
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

IZĪRĒJAMAS
2 istabas ar izlietni.
Zvanīt pēc pl. 5 vakarā.
LE 4-8198, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
2 glīti izremontētas nemēbelētas istabas un virtuve ar gāzes plīti. Uz vēlēšanos atsevišķs telefons, $10.00 nedēļā.
LE 4-1659, Toronto.

KEW - GARDEN rajonā
IZĪRĒJAMAS
nemēbelētas istabas
ar vārīšanas iespējām — virtuvi, parkošanas iespējas.
OX 9-1714, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām,
II stāvā, TV antena.
HO 6-2036, Toronto.

VISIEM IEDZĪVOTĀJIEM
HIGH PARK IECIRKNĪ

IEVĒLIET ATKAL
par federālā parlamenta locekli
Dr. John Kucherepa,
kas strādā jūsu labā ministru prezidenta
Dīfenbeikera
vadībā.
Atzīmēšanas vērti ir veikumi, kas izdariti dažos mēnešos:
- Paaugstinātas vecuma pensijas uz $55 mēn.
- Vecuma pensijas saņemšanai samazināts uzturēšanās laiks Kanadā no 20 uz 10 g.
- Samazināts ienākumu nodoklis.
- Viss apsolītais ir veikts.

Parlamentā Dr. Kucherepa iestājās par apspiestajām tautām, kas paklautas komūnistu tirannijai, pieprasot Kanadas augstākajā instancē šo tautu atbrīvošanu.

BALSOJIET PAR
Kucherepa, John!
Tuvākai informācijai:
Committee Room 1717 Bloor St., W., RO 7-5924, RO 2-7331

Iris
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665
★ Gaumīgas līgavu buķetes.
☆ Griezti ziedi un podu puķes.
☆ Skaisti ādas izstrādājumi dāvanām.
PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

IZDARU MĀJAS APKĀRTNES IZDAILOŠANU
un piegādāju stādus vislielākā izvēlē.
Atlaide. Padomi par brīvu. Interesentus lūdzu nekavēties.
Agr. V. UISKA, Sheridan Nurseries, Ont., Oakville, Ont., tel. Taylor 2-0169.

Vilis Saija
Jums pavalpos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai pavisiet 60 Victoria St. Room 413. Toronto 1. Ont. Birojā EM 4-5141. Mājā HO 3-0756.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 594 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Kristus ciešanu laika dievkalpojumi svētdien, 23. martā, plkst. 5 p. p., māc. A. Ozols; ceturtdien, 27. martā, pl. 7,30 v. māc. A. Zuzāns par laundariem pie krusta; nobeigums Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī, pl. 6,30 v.

Dievkalpojumi

Zaļajā Ceturtdienā, 3. aprīlī, un Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī ,vairākās vietās. Dievgaldniekus lūdz iepriekš pieteikties pie mācītājiem. Pūpolu svētdienā, 30. martā, Betlemes baznīcā jauniešu iesvētes dievkalpojuma sākums jau pl. 1 dienā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 23. martā, pl. 10 Bībeles stunda, T. Bērziņš. Pl. 10 bērnu dievkalpojums. Pl. 11 galvenais dievkalpojums ar valdes un Vecajo padomes locekļu ievešanu amatā. Māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma draudzes sapulce.

Aurora (Ill.) Svētdien, 23. martā, pl. 3 p.p., 420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola pa dievkalpojuma laiku. Māc. A. Rautenšilds.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur,Ont., tel. 4-0302.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563

Sestdien, 22. martā, pl. 8.00 vakarā draudzes koŗa koncerts.

23. martā, sakarā ar koncertu Hamiltonā, dievkalpojuma nebūs.

Pūpolu svētdienā, 30. martā, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 4,00 p.p.

Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 11,00 no rīta.

Lieldienā, 6. aprīlī, dievkalpojums pl. 10,00 no rīta.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

23. martā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums, Svētdienas skola un iesvētes mācība sv. Jāņa baznīcā.

30. martā pl. 2 p. p. Pūpolu svētdienas ievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Pēc dievkalpojuma Svētdienas skolas bērnu uzvedums „Kristus ir augšāmcēlies" — baznīcas sanāksmju telpās.

3. aprīlī plkst. 6 vakarā Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu Trīsvienības baznīcā. Viesis māc. E. Ķerģis un draudzes mācītājs.

4. aprīlī, plkst. 6 v. Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā. Viesis — māc. E. Ķerģis un draudzes māc.

6. aprīlī, plkst. 5,30 no rīta — Lieldienu rīta agrais dievkalpojums Jāņa baznīcā. Dziedās Dainas koris.

6. aprīlī, plkst. 4 p.p. Lieldienu dienas dievkalpojums Svētdienas skolai, jaunatnei un pieaugušiem.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

23. martā, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums. Svētdienas skola.

Lielās Piektdienas dievkkalp. 4. aprīlī, plkst. 5,00 vakarā paredzēts ar dievgaldu, un tajā ar solo dziesmām piedalīsies J. Flerkovskis.

Lieldienu dievkalpojums 6. aprīlī, pl. 6 rītā.

Bramptonā Latviešu ev-lut. draudzes dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 30. martā, plkst 1.30 pp. Grace United baznīcā.

GARIGS KONCERTS
TORONTO

Queen United baznīcā, 765 Queen St., W. (2 bloki uz rietumiem no Bathurst), 23. martā, pl. 6 vak. ērģeļu un klavieru koncerts (dueti un solo). Ērģeles — Vija Grigale (12 g. v.), klavieres — Anita Grigale (14 g. v.). Liturģija — stud. theol. A. Kretulnieks.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 35th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 19 Victoria Ave., S.

23. martā, plkst. 6 vakarā Toronto I latviešu draudzes koŗa garīgais koncerts dir. A. Ķeniņa vadībā. Soliste Lina Karlsone (soprāns) un Valters Kemps (ērģeles). Ar dievvārdiem piedalās māc. A. Cops. Pie ieejas lūgts ziedot, pieaugušos sākot ar $1.00 ,skolēnus sākot ar $,25.

Sestdien, 22. martā plkst. 7,00 vakarā draudzes svētdienas skolas skolotāju apspriede pie E. Reiņa kundzes — 20, Carrick Ave.

Piektdien, 28. martā. plkst. 7,00 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.

Kas vēlētos šogad (vasarā) iesvētīties, lūgti pieteikties pie mācītāja līdz 1. aprīlim.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 23. martā, plkst. 13,30 sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums Kristus ciešanu pieminai.

Sadberijā svētdien, 30. martā, Pūpolu svētdienā, Svētā Vakarēdiena dievkalpojums.

Virdžinijtaunā Lieldienās, svētdien, 6. aprilī, plkst. 13 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Norandā Lieldienās, svētdien, 6. aprilī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - at. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

26. martā, pulkst. 2 pp. jaunatnes un bērnu dievkalpojums.

29. martā, plkst. 7.00 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Sēfers.

Lūdz pieteikties jauniešus, kas vēlas iesvētīties.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 23. martā ,plkst. 1,00 p.p. dievkalpojums bērniem; pl. 1,30 p.p. dievkalpojums pieaugušiem; sprediķa temats: Poncijs Pilāts. Plkst. 2,30 p.p. iesvētību stunda.

Pūpolu svētdienā, 30. martā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums. Sprediķa temats: Augstais priesteris Kajafa; plkst. 2,30 p.p. iesvētību stunda.

NIAGARĀ

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Svētdien, 30. martā, pl. 2.00 pp. Niagarā, sv. Jāņa baznīcā Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1250. Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Liel, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

892 DANFORTH AVE.
Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

IPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

DANFORTH - LOGAN: 8 istabu atsevišķa labā stāvoklī māja. Īpašums atrodas 1 bloku ziemeļos no Danforth, eļļas apkure, moderna virtuve. Vieta divām garažām. Izmaksāta māja. 10-gadīgas obligācijas. Iemaksa $4.000,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu kopīga dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, dubultgarāžas. Kopīgā cena $13.900,-, iemaksa $2.000,-.

MT. PLEASANT: 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas. Iebraucamais ceļš un garāža. Īpašums labā stāvoklī. Iemaksa $5.000 -.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

TRĪS MEISTARTITULI MŪSU IZLASĒM

Latviešu sportistu grupa Baltiešu sporta svētkos Toronto. Vidū karoga nesējs, smagatlēts A. Kārkliņš ar asistentēm tautu meitām. Pēdējā rindā vidū stāv J. Pālens, kas vadīja sportistu parādi. H. Kliģera foto.

8. BALTIEŠU SPORTA SVĒTKI KANADĀ

Sieviešu volejbols:	Igaunietes -	latvietes	15:6, 13:15, 15:10
Vīriešu volejbols:	Latvieši -	igauņi	14:12, 15:10
Jaunatnes basketbols:	Latvieši -	lietuvieši	55:47 (27:17)
Sieviešu basketbols:	Lietuvietes -	latvietes	65:29 (29:12)
Vīriešu basketbols:	Latvieši -	lietuvieši	84:62 (45:25)

Toronto (S.A.) Baltiešu tradicionālie sporta svētki Kanadā šogad risinājās jau 8. gadu pēc kārtas, atkārtoti apliecinot visu triju tautību ciešās, draudzīgās sporta intereses. Volejbolā un basketbolā, kas bija šī sarīkojuma programmā, latvieši ieguva trīs meistartitulus, igauņiem un lietuviešiem samierinoties ar vienu.

Cīņas sākās ar **jauniešu basketbolu**, kurā mūsu zēni (J. Petmanis 20, E. Petmanis 2, Timermanis 15, Priedītis 6, Soste 9, Lazdiņš 1, Ātrens, Griķis, Treijers, Ziohmanis), gan spēlējot zem sagaidītā snieguma, pieveica lietuviešu jaunatni 55:47, krietnu handikapu iegūstot jau pirmā puslaikā.

Sieviešu volejbolā latviešu sešnieks (Ādmine, Kirša, Lēvalde, Griķe, Kraukle, Žulpa, Morusa, Karnupe) bija līdzvērtīgas pretinieces igaunietēm, kas panāca 15:6, 13:15, 15:10 uzvaru. Latvietes liekas spējās augušas, kamēr igaunietēm, šķiet, nav vairs agrākā trieciena spara.

Vīriešu volejbolā latviešu vienība, rādot izcilu sniegumu, ar 14:12, 15:10, pēc ilgiem gadiem pirmo reizi salauza Kanadas meistarvienības — igauņu hegemoniju. Šo lielisko panākumu latviešiem izcīnīja Žulps, Plinte, Tētiņš, Alberts, Leja, Krauklis, A. Richters.

Sieviešu basketbolā, kā jau sagaidīts, krietni pārākas bija jaunās lietuvietes, kas lielisku spēju kāpinājumu guvušas tikai pēdējā gadā. Spēku samēru izteic spēles rezultāts — 65:29 (29:12). Latvietēm punktus guva Tora 10, Šildere 8, Miķelsone 7, Kalniņa 2, M. Grīnberga 2.

Latviešu „akcijas" vīriešu basketbolā iepriekšējā vērtējumā nebija augstas. Taču šajā sacensībā iztrūka lietuviešu izcilākais spēks Vaičulis un pirmā puslaikā nespēlēja arī otrs to Toronto mēroga spēks Buntiņš. Tā latvieši, cīnoties enerģiski, pirmā puslaikā jau panāca 20 punktu pārsvaru (45:25), ko prata nosargāt visu otro puslaiku, pabeidzot spēli ar 84:62 uzvaru.

Latviešu vienībā spēlēja A. Richters 19, J. Petmanis 17, Litaunieks 12, Strautnieks 12, Zommers 7, Bambers 7, Groskaufmanis 5, Spricenieks 4, Krasovskis un E. Petmanis 0.

Iespaidīga izdevās dalībnieku parāde ar karogiem, himnām un Kanadas baltiešu centrālo organizāciju pārstāvju sveicieniem.

Spēļu starplaikos kuplo skatītāju pulku iepriecināja igauņu vingrotājas un I. Kajakas-Ķeniņas ritmo-plastikas studijas audzēknes ar saviem priekšnesumiem.

Sarīkojumu kalendārs Toronto

22. martā — 1. ev. - lut. draudzes koŗa 6. gadskārtējais koncerts.
29. martā M. M. kluba sezonas slēgšanas balle Columbus apakšējā zālē.
29. martā — Nakts serenāde TLNT ansamblis.
12. aprīlī — T. Ķeniņa klavieru studijas audzēkņu vakars.
12. aprīlī — Latviešu saimnieciskō darbinieku apvienības biedru un ievestu viesu vakars TLB telpās, 198 Osler ielā.
19. aprīlī — DV Sp. kluba jubilejas balle Kolumba zālē.
26. aprīlī TLB riko tenora Leo Lipomaņa un soprānes Terēsas Stratas koncertu Casa Loma bibliotēkas zālē.
Svētdien, 27. aprīlī Garīgu dziesmu diena — apvienotu ASV un Kanadas Latviešu baptistu draudžu koŗu kopkoncerts.
3. maijā, plkst. 8.00 vakarā Ītona auditorijā dabas un zvēŗu pētnieka Sašas Ziemeļa filma-referāts „Dzīve Dienvidamerikas mūža mežos".
TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums — 4. maijā skolas telpās.
9. maijā — Kurzemes kapitulācijas 13 gadu atcere — Akts - koncerts Leģiona zālē, 22 College St.
16. maijā — vīru koŗa Viesturs koncerts Leģiona zālē, College St.
25. maijā vīru koŗa Viesturs koncerts Leģiona zālē, College St.
1. jūnijā — Latviešu skolas izlaiduma akts:
20. jūnijā — Līgo balle pie papardes zieda Palace Pier telpās.
21. jūnijā — Sidrabenes pārvaldes rīkotais brīvdabas uzvedums Sidrabenē: „Līgo vakara norise latviešu sētā."
11. jūlijā — vijolnieka A. Dunkeļa koncerts.

HAMILTONĀ

29. martā — Zinaīdas Lazdas vakars.
30. martā — HLB 10 gadu biedru pilnsapulce un biedru vakars.
12. aprīlī — Hamiltonas DV sporta kopas Sparta Hamiltonas kausa spēles ar deju.
19. aprīlī vīru koŗa Viesturs koncerts.
20. aprīlī — skautu rīkotās Sv. Jura atceres svinības.
14. jūnijā — Aizvesto piemiņas dienas sarīkojums.
21. jūnijā — Līgo svētki.
4. oktobrī — HLB gada svētki.
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
22. novembrī — 18. novembŗa svinības.

LONDONĀ, ONT.

Tuvākie sarīkojumi Londonā būs šādi:
Svētdien, 23. martā katoļu dievkalpojums.
Sestdien, 29. martā Elviras Karlsones-Bērziņas operu ārija un dziesmu koncerts.

APSVEIKUMS

Sirsnīgi sveicam Kanadas latviešu izlases un DV sporta kluba basketbolistu un futbolistu Andr. Richteru un kundzi Helenu ar viņu pirmās atvasītes, meitiņas, piedzimšanu.

DV sporta kluba saime.

Jaunas NHA mājas

$975,- pilna iemaksa, atlikums — viena NHA obligācija. 6 istabu modernas vienstāvu mājas (bungalovi) Yonge ielā, 15 jūdzes no Toronto. Pilnā cena, ar $11.600 sākot.

Zvaniet
ALFRĒDAM STIKUTAM,
EM 4-4748

KEN WILES Ltd.,
153 St. CLAIR AVE., W.,
TORONTO

KANADAS LIELĀKAIS MĀJU PĀRDOŠANAS BIROJS

EMILIS MELNGAILIS

(Pārnesums no 5. lpp.)

Sarunu viļņi cēlās un plaka, un prof. Vītols, raudzīdamies uz galda otru galu, kur sēdēja dziedāšanas prof. Korrado ar komponistu biedrības pārstāvi prof. Jēkabu Kārkliņu, dzīvi un omulīgi sarunādamies, zīlēja: „Es ļoti gribētu zināt, kādā valodā tie divi sarunājas! Cik zinu, Kārkliņš runā tikai latviski un krieviski, bet Korrado itāliski un franciski.

Vēlāk izrādījās, ka abi labi sapratušies visās četrās. — Pārbiedēta un smagi apvainota, Launa nebija ieradusies — visu vakaru raudājusi, bet mēs, pārējie, itin priecīgi nosvinējām jubileju arī bez jubilāra.

Kopš šī vakara sāku redzēt Melngaili gluži citā gaismā, un tas daudz ko izskaidroja viņa rakstura pretešķībās un divainībās. Tā īstenībā bija traģiska seja. Šis lielais, brammanigais vīrs, kas negrieza ceļu nevienam, nesa sevī kādu smagu sāpi, kuŗu centās slēpt citiem gan ar savu ārējo stāju ,aso valodu, gan nemiera pilnām aktivitātēm dažādos virzienos, bet nekur neatrada īsta apmierinājuma. Visi viņa praktiskie pasākumi sabruka viens pēc otŗa, un, izlikdamies praktisks, viņš laikam gan bija visnepraktiskākais starp latviešu komponistiem. Nekādas mantas viņš savā mūžā nesakrāja ar visu savu „mantkārību", kaut savas mājas bēniņus un pagrabu bija piekrāvis ar „senatnes sudrabu" — Latgales, Alsungas un Rucavas tītavām, vērpjamiem ratiņiem un izrakstītām pūra lādēm. Dzīvē dažādu ideju un centienu sadrumstalots un izsvaidīts, viņš arī mūzikā, šķiet, nepaveica to, ko citādos apstākļos viņa spēcīgais un īpatnais talants būtu spējīgs.

Par citu mūziku Melngailis daudz neinteresējās un koncertus, ja nebija saistīts ar recenzenta pienākumiem, apmeklēja reti. Arī maz daļas bija viņam gar notikumiem un sasniegumiem citās zemēs plašajā mūzikas pasaulē. Viņam **pietika ar** seno, brīnumdaiļa tautas melodiju, kuŗai deva jaunu ietērpu, jaunu dzīvību. No tautas nākusi, tā, krāšņi rotāta, gāja atkal tautā. — Melngailis strādāja lēnām, nesteigdamies, uzrakstīto vairākkārt pārbaudīdams un slīpēdams. Teica, ka tautas dziesmas sabalsojums viņam prasot lielāku radošu piepūli nekā uzrakstīt oriģinālu. Tam varēja ticēt, un šai novadā viņaš devis labākos paraugus.

Emilis Melngailis piedzimis 1874. g. 15. februārī Igatē (nevis Līgatnē, kā minēts Latvju Enciklopēdijā) skolotāja ģimenē. Mūziku studējis Drēzdenes un Pēterpils konservātorijās. Pēdējo absolvēja 1901. g. Gadu vēlāk iznāk viņa dziesmu krājums „Birzēs i norās" pirmā daļa. To ir pavisam deviņi. Darbojās vācu laikrakstā „St. Petersburger Zeitung" par mūzikas kritiķi (1900.—04.) kopā ar Jāzepu Vītolu. 1904. gadā Melngailis aizbrauca uz tālo Taškentu, kur dzīvoja un strādāja līdz atbraukšanai Latvijā.

Krieviem okupējot Latviju, Melngailis palika Rīgā, kur arī mira 1954. g. 20. decembrī. Padomju valdība laidusi klajā 3 monumentālus sējumus ar Melngaiļa uzrakstītām un sakārtotām tautas meldijām „Latviešu mūzikas folkloras materiāli" un deju meldijas „Latvju Dančī". Viņš iecelts arī nopelniem bagātā tautas mākslinieka godā un piešķirti 2 Darba sarkanā karoga ordeņi. Nezinu, vai viņš tos sevišķi kāroja.

LIELGAIDAS UN ROVEŖI VADĪTĀJU KURSOS

Kanadas latviešu gaidu un skautu jendu lielgaidu un roveŗu pirmnieču -ku kursi noslēdzās svētdien, 16. martā. Kursus pavisam apmeklēja 11 lielgaidas un 14 roveŗi no Toronto, Hamiltonas un Niagaras:

Ilze Slaņķe, Anita Paidere, Liena Rode, Māra Grinberga, Austra Kvēpa, Judīte Vāgnere, Inta Kalniņa, Ligida Luidmane, Māra Brazma, Irma Magrita, Valda Kalniņa, Aldis Dargevics, Ivars Klanis, Harijs Žulerons, Ainārs Smiltnieks, Arnolds Smiltnieks, Juris Zibens, Uldis Šteinbachs, Māris Vītols, Aivārs Pone, Agris Zobens, Māris Pone, Valdis Vagners, Uldis Treijers un Vitauts Kalniņš.

Kursus veica 14 jaunieši. Šie bija pirmie šāda veida kursi Kanadas latviešu gaidu un skautu jendās.

Kursos par apmācītājiem darbojās: vad. A. Budrevics — Sevis audzināšana; vad. Z. Šuriņš — Personīgā laika budžets un nākotnes darba plāns; māc. A. Čops — Solījums, likumi un to iztirzājums; vad. G. Šubiņš — Roveŗi ir palīdzības brālība; vad. J. Deksnis — Sācēju lielgaidu un roveŗu sagatavošana; vad. M. Strīpnieks — Lielgaidu un roveŗu attiecības; vad. V. Treimanis — Saimes un dzimta; vad. O. Rutka — Pirmniece -ks un saime; vad. V. Slavieša — Saimes nodarbības; V. Upeslācis — Debašu (pārrunu) vakaru vadīšana; vad. B. Rubess — Saruna par pāreju no lielgaidas vai roveŗa uz vaditāju.

Kursi noslēdzās ar „paneļa diskusijām", kuŗās gan lielgaidas un roveŗi uzstādīja tikai nedaudz jautājumu. Pēdējā kursu dienā vad. O. Rutka kursantiem bija uzdevusi divus uzdevumus, sakopojot savas atziņas pa saimēm. Šo uzdevumu temati bija visai interesanti un aktuāli.

Pirmais — „Kādēļ Elvis Preslejs kļuva par šī kontinenta jauniešu ideālu?"

Otrs uzdevums bija par tematu „Latvijas brīvvalsts norieta dienās", un uzdevuma dalībniekiem bija jāatbild uz jautājumu — Ko es būtu darījis, ja es būtu Dr. K. Ulmaņa vietā?

Pirmajā jautājumā jauniešu atbildēs bija, ka tā ir tikai pūļa mentālitāte, kas vada šo zemju jauniešus, un to aizrāvusi veiklā propaganda.

Otrā uzdevumā vairums jauniešu atzina Dr. K. Ulmaņa rīcību par pareizu, un tikai daži, varbūt patriotisku dzeju un saukļu iespaidā, domāja vairāk ar jūtām par cīnīšanos „līdz kapam un vēl aiz tā".

Kursus noslēdzot, J. g. p. vad. A. Martinsone un J. s. p. vad. S. Leimanis vēlēja kursantiem labas sekmes, aizejot dzimtās un saimju vadības darbā.

Hamiltonas Aiviekstes vienības skautu gada svētki

Aiviekstes vienības skautu gada svētki notika Hamiltonā 15. martā. Tos ar īsu svētbrīdi ievadīja vaditājs Šubiņš. Vecāku padomes priekšsēdis inž. H. Vilks pateicās vecākiem, vaditājiem par pūlēm un darbu skautisma laukā un aicināja skautus būt uzticīgiem Latvijai. Viņa uzruna noslēdzās ar Dievs, svētī Latviju.

Pārskatu par Aiviekstes skautu darbu sniedza vadītājs E. Dāvidsons un atzīmēja, ka šo vienību dibinājis Kodis un Lodes kundze. Darbojas roveŗi, skauti un mazskauti.

No HLB sveicienus līdz ar aploksni nodeva R. Kreišmanis, no DV — J. Gailītis,dāvinot skautu vienībai mazkalibra šauteni un 7 grāmatiņas par plkv. Veisu, no skautu jendas sveica pr-ks vad. Leimanis, no gaidu jendas — vad. Kudženova, no Rīgas skautiem — vad. Plaudis, no Tērvetes — Ozols, no Jelgavas — Jekabsons, no Hamiltonas jaunatnes pulciņa Rotas — B. Silkovska un Hamiltonas latviešu skolas — A. Kalupnieks. Modrības skauta atzinības rakstu saņēma Valdis Vilks. Sekoja skautu priekšnesumi, filmu izrāde, tējas galds, dejas un rotaļas.

Hamiltonas jaunatne veikusi labu un svētīgu darbu. Tikpat labas sekmes arī turpmāk!

Mūsu laikraksta pārstāvis ANGLIJĀ

G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,

pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ

Amerikas latviešu apvienības sekretariāts lūdz atsaukties ziņu saņemšanai no piederīgiem sekojošas personas:

Kārli Āboliņu, dzīvojis Rīgā, Torņkalnā, meklē māte Latvijā; Jāni Bērsteli, no Bauskas, meklē māte; Jāni Jāņa d. Bērziņu, dz. 1908. g., Pāles pag., meklē sieva Latvijā; Rasmu Kārļa m. Bērziņu, dz. 1926. g., Rīgā, meklē mātes māsa Latvijā; Gustavu Teodora d. Bidermani, dz. 1888 g., Latvijā, ar bērniem: Rūdolfu, Olgu, Štefāniju un Malvīni; Jāni, Jāņa d. Blumbergu, dz. 1927. g., no Rankas pag.; Ādolfu Miķeļa d. Bolšenko, dz. 1921. g., dzīvojis Rīgā; Kārli Pētera d. Brimmeru, dz. 1920. g., Krustpils pag.; Pēteri, Jāņa d. Bundziņu, dz. 1923. g., no Rankas pag.; Ādolfu Dābolu no Viesītes (drēbnieks); Konstantīnu Pētera d. Dimperu, dz. 1911. g., meklē māsa; Hertu Elsi. dzim. Strazdiņu, dz. 1908. g.; Edvīnu Ēpaltu, no Sidgundas pag.; Pēteri Freimani, dz. 1923. g., Rīgā; Eleonoru Gulbi, meklē Z. Ozols.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot AĀA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C., U. S. A. (Telef. DUpont 7-7812.) Adresu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tieša kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adresu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

(Turpinājums sekos)